

XVII Festiwal Polonijny „Losy Polaków 2022”

Zgłoszenia na dzień 22.07.2022r.

Nr kat. Tytuł filmu Kat. czas Reżyser Producent Kraj akcji

17F 001 Wieleżyński alchemik ze Lwowa” Dok. 54’ 03” reż. Mariusz Bonaszewski prod. Bogdan Miszczak Obiektyw Film Polska

Film przybliży postać Mariana Wieleżyńskiego inżyniera chemika, przemysłowca, a zarazem wynalazcy i pioniera przemysłu gazowniczego w Polsce, który zbudował innowacyjną firmę, działającą na niespotykanych wówczas zasadach akcjonariatu pracowniczego. Jego wizjonerstwo zaowocowało stworzeniem pierwszego na świecie gazociągu. Barwna postać pełnego energii chemika, który wraz z Władysławem Szaynokiem i Ignacym Mościckim pokazali twórczą wersję patriotyzmu.

Mariusz Bonaszewski – reżyser filmu Aktor teatralny, filmowy, telewizyjny, dubbingowy i radiowy, reżyser, Jest jednym z najbardziej utalentowanych polskich aktorów. Jedną z najważniejszych jego ról okazał się – Konstanty Trepelew w „Mewie” (1991 r) w reżyserii A. Domalika w Teatrze Dramatycznym. Jako reżyser zadebiutował w filmie „Wieleżyński – alchemik ze Lwowa” w 2021.

Bogdan Miszczak – dziennikarz, właściciel Telewizji OBIEKTYW. Twórca kilkunastu filmów. Producent cyklu „Polscy Wizjonerzy”, ukazujący sylwetki wielkich Polaków. Do tej pory powstały filmy m. in. o kardynale Stefanie Wyszyńskim i Ignacym Łukasiewiczu, które są emitowane w Telewizji Polskiej na głównej antenie. Film „Wieleżyński alchemik ze Lwowa” jest trzecim filmem z tego cyklu.

17F 002 W nas wzór musi powstać Dok. 40’ reż. Jadwiga Bogucka prod. Gminne Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej Polska

Jest to film o życiu i dziele niezwykłych ludzi, Józefy i Emila Mików. Obydwoje urodzili się na terenie polskiej Orawy, pod koniec XIX wieku. W okresie międzywojennym byli ambasadorami rozwoju społeczności Orawy, która w ogromnym stopniu, dzięki ich społecznej pracy i poświęceniu, pozostała częścią naszego kraju. Całe swoje życie, które zakończyło się tragicznie w czasie okupacji hitlerowskiej, poświęcili krzewieniu polskości na swoich rodzimych ternach. Film bogaty we wspomnienia świadków, wypowiedzi osób zaangażowanych w propagowanie działalności Mików, w liczne archiwalia, wzbogacony został wieloma inscenizacjami, z udziałem aktorów. Ilustrowany autentycznym orawskim folklorem i współczesną muzyką stworzoną na kanwie tej niezwyklej historii, film buduje nastrój i przejmująco przybliża widzom klimat oraz historię bogatego życia bohaterów, wzoru godnego naśladowania.

Jadwiga Bogucka Od 2008 roku, związana stale z redakcją reportażu w Ośrodku TVP3 w Krakowie, realizuje reportaże filmowe o tematyce społecznej, również dla TVP1, TVP3 oraz filmy dokumentalne m.in. o tematyce antropologicznej dla TVP, UMK i Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi. Jej liczne produkcje filmowe były nominowane i nagradzane na festiwalach filmowych i telewizyjnych. Od 2018 r. jest członkiem Stowarzyszenia Filmowców Polskich

17F 003 Polska Norwida Dok. 51’13” reż. Jarosław Mańka prod. Muzeum Historii Polski Polska (Francja)

Polska Norwida to film zrealizowany w dwusetną rocznicę urodzin poety, przedstawiający losy C.K.Norwida. W filmie odbywamy podróż po miejscach Norwida w Polsce i we Francji; odkrywamy nie tylko twórczość poetycką, ale i malarską. Dużą część filmu poświęcona jest na recepcję twórczości Norwida w czasach nam współczesnych i w wieku XX. Odkrywamy zaskakujący wątek: jak duży wpływ na życie św.Jana Pawła II miała twórczość C.K. Norwida.

Jarosław Mańka- reżyser, scenarzysta, producent filmowy, dziennikarz (współpracownik magazynu "Nasza Historia"). Absolwent historii UJ, autor kilkunastu filmów dokumentalnych i reportaży, w tym wielu nagrodzonych. Doświadczenie filmowe zdobywał w TVN i TVN Discovery Historia. Współpracował także z TVP. Realizuje filmy i reportaże głównie o tematyce historycznej, religijnej

17F 004 Ballada Chocimska cztery wieki po bitwie Teled. 3'58" reż. Kamil Smerdel prod. Telewizja Polska SA Oddział w Rzeszowie Polska

„Ballada chocimska” jest częścią filmu „Chocim 1621. Cztery wieki po bitwie.” Jest wykonywana przez narratora w tym dokumencie. Jednocześnie pełniła też funkcję teledysku promującego tę produkcję.

Kamil Smerdel – z wykształcenia aktor, logopeda i filolog polski, z zawodu: dziennikarz, aktor, wokalista, lektor, autor tekstów. Autor filmów dokumentalnych i narrator w wielu z nich. Drugi reżyser i narrator w filmie „Chocim 1621. Cztery wieki po bitwie.”

17F 005 Chocim 1621 – cztery wieki po bitwie. Dok. 50'14" reż. Leszek Wiśniewski i Kamil Smerdel prod. Centralna Biblioteka Wojskowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego TVP Historia Polska

Film zrealizowano w 400 lat po zwycięskiej obronie Chocimia przez wojska hetmana Jana Karola Chodkiewicza i sojusznicze oddziały kozackie hetmana Piotra Sahajdacznego. Jest to dokument inscenizowany poświęcony wojnie chocimskiej w 1621 roku. Przedstawia tło, przebieg i skutki obronnej kampanii wojennej Rzeczypospolitej przeciwko najazdowi Imperium Osmańskiego w latach 1620 – 1621. Narrator prowadzi widza w miejsca historycznych wydarzeń, prezentuje pole bitwy i opowiada o jej przebiegu. Towarzyszy mu, wykonywana przez niego ballada, skomponowana na potrzeby zdjęć do filmu. Zrealizowano je w autentycznych plenerach i wzbogacono materiałem ikonograficznym oraz animacjami komputerowymi

Leszek Wiśniewski od 30 lat związany z Telewizją Polską – dziennikarz, publicysta, autor ponad 1600 programów telewizyjnych: reportaży, filmów dokumentalnych, widowisk studyjnych i setek artykułów prasowych. Reżyser i scenarzysta dokumentalnych filmów historycznych. Wielokrotnie nagradzany i wyróżniany na festiwalach i przeglądach filmowych, w tym pierwszymi i głównymi nagrodami. Zrealizował ponad 400 programów dla centralnych anten Telewizji Polskiej. Jego zainteresowania to: historia, zabytki i przyroda Polski, wybitni Polacy.

Kamil Smerdel – drugi reżyser i narrator. Z wykształcenia aktor, logopeda i filolog polski, z zawodu: dziennikarz, aktor, wokalista, lektor, autor tekstów. Autor filmów dokumentalnych i narrator w wielu z nich.

17F 006 Tynne – Kresowe Termopole Dok. 31'10" reż. Leszek Wiśniewski prod. TVP Historia Polska (Rosja, Ukraina)

Film dokumentalny poświęcony niemal zupełnie nieznanemu fragmentowi walk z Armią Czerwoną we wrześniu 1939 roku na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej. Przypomina postać bohaterskiego porucznika Jan Bołbotta i jego żołnierzy z Korpusu Ochrony Pogranicza. Od 18 – 21 września toczyli oni heroiczną walkę z najeżdżącą na Odcinku Tynne Wieś Rejonu Umocnionego KOP „Sarny”. Przez trzy dni garstka żołnierzy polskich stawiała w schronach bojowych opór zmasowanym atakom sowieckiej dywizji strzeleckiej używającej artylerii, czołgów i materiałów zapalających. W końcowym etapie bitwy porucznik Bołbott i 41 jego żołnierzy poległ wysadzeni w bunkrze otoczonym przez Sowieców. Film ukazuje przebieg walki oraz ostatnie chwile dowódcy i jego żołnierzy, odtworzone na podstawie meldunków i nielicznych relacji świadków śmierci „Raginisa Kresów”...

Leszek Wiśniewski od 30 lat związany z Telewizją Polską – dziennikarz, publicysta, autor ponad 1600 programów telewizyjnych: reportaży, filmów dokumentalnych, widowisk studyjnych i setek artykułów prasowych. Reżyser i scenarzysta dokumentalnych filmów historycznych. Wielokrotnie nagradzany i wyróżniany na festiwalach i przeglądach filmowych, w tym pierwszymi i głównymi nagrodami. Zrealizował ponad 400 programów dla centralnych anten Telewizji Polskiej. Jego zainteresowania to: historia, zabytki i przyroda Polski, wybitni Polacy.

17F 007 Adam Macedoński. Więcej niż jedno życie polski... Dok. 52' reż. Krzysztof Brożek Stowarzyszenie NZS 1980 TVP Dokument Polska (Ukraina)

<https://vod.tvp.pl/website/adam-macedonski-wiecej-niz-jedno-zycie,58155282>

Adam Macedoński – zakochany w swoim mieście Lwowiak, ale dziś Krakus. Grafik „Przekroju” Mariana

Eilego, malarz. Nagradzany we Włoszech, Francji, Meksyku. Opozycjonista – Kraków 1956, Nowa Huta 1960, twórca Instytutu Katyńskiego w 1978, KPN, Solidarność. Pieśniarz – z gitara zaśpiewa po batiarsku, ormiańsku, polsku, włosku, francusku ...

Krzysztof Brożek – historyk, scenarzysta, reżyser. Pokazy i nagrody na Festiwalu NNW w Gdyni, także pokazy i festiwale w USA, Kanadzie, Belgii, Anglii. Ponad dwieście wywiadów z Bohaterami I i II Konspiracji.

17F 008 Symbol Niepodległej. Święto Konstytucji 3 Maja Dok. 27'54" reż. Jarosław Mańka prod. Muzeum Historii Polski Polska

Symbol Niepodległej. Święto Konstytucji 3 Maja - to film dokumentalny opowiadający o genezie uchwalenia Konstytucji 3 Maja oraz o jej wpływie na wzmocnienie niepodległościowych dążeń Polaków w czasach, gdy Polska utraciła byt państwowy lub gdy jej suwerenność była ograniczona pod wpływem sąsiada ze wschodu w czasach PRL-u. W filmie przypominamy mało znane zamieszek w Krakowie z 3 maja 1946 roku (świadek wydarzeń), gdy doszło do spontanicznych obchodów trzeciomajowych przez studentów i ludność Krakowa brutalnie rozpędzonych przez UB i KBW. W dalszej części filmu opowiadamy o świętowaniu zakazanego Święta Konstytucji 3 Maja w latach 80.XX wieku, które stało się pretekstem do zmanifestowania prawdziwych dążeń niepodległościowych Polaków i do chęci zrzucenia jarzma komunizmu. Święta, które stało się symbolem Niepodległej

Jarosław Mańka- reżyser, scenarzysta, producent filmowy, dziennikarz (współpracownik magazynu "Nasza Historia"). Absolwent historii UJ, autor kilkunastu filmów dokumentalnych i reportaży, w tym wielu nagrodzonych. Doświadczenie filmowe zdobywał w TVN i TVN Discovery Historia. Współpracował także z TVP. Realizuje filmy i reportaże głównie o tematyce historycznej, religijnej i śledczej

17F009 Spowiedź emigranta 44'30" reż. Wojciech Kuś prod. Spivart Czesław Mozil Polska (Anglia, Szkocja)

„Spowiedź emigranta” to film drogi, nakręcony podczas trasy koncertowej Czesława Mozila po Wielkiej Brytanii. Muzyk podróżuje swoim samochodem po Anglii i Szkocji, gdzie, gdzie w ośrodkach kulturalnych wystawia dla Polonii muzyczny monodram. Dzieli się z widownią doświadczeniami z pobytu na emigracji, dotyka niewygodnych dla rodaków tematów. Jest wśród nich rasizm, brak tolerancji i jedności Polonii, a także problemy z językiem, czy tęsknota za krajem rodzinnym. Mozil na scenie prowokuje odważnymi tekstami piosenek, prześmiewa życie emigrantów, ale i porusza. W ten sposób inspiruje widownię do własnej spowiedzi przed kamerą.

Czesław Mozil, Reżyser, montażysta. Studiował anglistykę, filmoznawstwo, amerykańistykę na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz reżyserię na Wydziale Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Twórca telewizyjnych cykli oraz filmów dokumentalnych. W jego dorobku znajdują się, m.in. „W moim maluteńkim świecie” o artyście Czesławie Mozilu, „Jutro ulepimy bałwana” dokumentujący życie pacjentów covidowych warszawskiego szpitala, czy najnowszy film „Tajemnica Lema”. Jego „Spowiedź emigranta” o brytyjskiej Polonii otrzymał Złotą Emigrę na Festiwalu Filmów Emigracyjnych EMIGRA 2020.

17F010 Heros Contidianos Dok. 29'30" reż. Sol Janik i Elias Gismondi prod. Ambasada RP w Buenos Aires (MSZ), Polska (Argentyna)

Polscy imigranci w Argentynie po Drugiej Wojnie Światowej. Ten film dokumentalny powstał zainspirowany publikacją „Bohaterowie dnia codziennego”, stworzoną na podstawie wspomnień zebranych przez Jacka Piątkowskiego i Annę Stąpór, pracowników Ambasady RP w Buenos Aires, a także na podstawie wywiadów przeprowadzonych przez Dominika Czapigo w ramach projektu Archiwum Cyfrowe Tradycji Lokalnej w Buenos Aires zrealizowanego przez Fundację Ośrodek Karta i Bibliotekę Polską im. Ignacego Domeyki w Buenos Aires

Anna Sol Janik. Urodzona w Warszawie w 1989r W wieku pięciu lat wyjechała ze swoją mamą i bratem bliźniakiem do Argentyny. Ukończyła średnią szkołę Sztuk Plastycznych w Buenos Aires. Brała udział w wielu kursach fotografii artystycznej, montażu filmowego, realizacji zdjęć filmowych. Plonem jej

dwuletniej podróży po krajach Ameryki Południowej jest zbiór fotografii artystycznych, które prezentowała na wystawach w Buenos Aires, Warszawie i Poznaniu. Pracuje jako realizator obrazu, operator filmowy i montażystka. Film dokumentalny pt. Przyszedł aby czynić piękno jest jej debiutem reżyserskim. Film otrzymał nagrody na festiwalu w Warszawie Złota Emigra 2019 i na Festiwalu w Meksyku. W 2020r za film Blanko otrzymała nagrodę Srebrnej Emigry na festiwalu EMIGRA. Ściśle Współpracuje z Ambasadą RP w Buenos Aires w zakresie realizacji projektów filmowych.

17F011 Józef Szajna-wspomnienie aktora teatru Studio dok. 9'42" reż. Andrzej Siedlecki prod. Andrzej Siedlecki Australia

Józef Szajna, malarz, scenograf, gigant wyobraźni, Oświęcim, teatr, śmierć, życie, totalitaryzm, komunizm, faszyzm, humanista, Niemcy, obóz koncentracyjny, holokaust, oryginalna twórczość, cela śmierci, niemieckie zbrodnie. PRECZ z BUCISKAMI!

Andrzej Siedlecki - Aktor, reżyser, dziennikarz, dokumentalista

17F012 Zdrada i świętość Dok. 12'15" reż. Andrzej Siedlecki prod. Andrzej Siedlecki Australia (Włochy)

Florencja. Odwiedzamy kościół San Marco, gdzie jest grób St. Poniatowskiego - uważanego za zdrajcę narodu i freski błogosławionego brata Angelico.

Andrzej Siedlecki - Aktor, reżyser, dziennikarz, dokumentalista

17F013 Nokturn na drogach Syberii (Nocturno No 1 in B Flat) Dok. 6'07" reż. Krzysztof Heyke prod. Krzysztof Heyke Polska (Rosja)

Krótką formą filmową odnoszącą się do wielu podróży Autora dokumentujących ślady Polaków w Sybirze, które przetrwały do naszych czasów. Pokonane 229304 km w przeciągu kilkunastu lat, motyw drogi spięty muzycznie Nokturnem b-moll Chopina odtwarzanym w różnych miejscach podróży staje się symbolem minimalizmu odnoszącego się do niezliczonych zsyłek Polaków na Wschód.

Krzysztof Heyke - filmowiec, fotograf, podróżnik, pedagog, wydawca. Od kilkadziesiąt lat dokumentuje życie Polaków na dawnych Kresach RP oraz ślady Polaków na Syberii.

17F014 Sterk znaczy silny Dok. 50' reż. Elżbieta Kapsa prod. Elżbieta Kapsa Norwegia

Film przedstawia losy pięciu Polaków mieszkających w Norwegii. Bohaterowie opowiadają o swoich doświadczeniach, trudnościach i sukcesach żyjąc na emigracji. Dokument został wyprodukowany dla TVP Polonia **Elżbieta Kapsa** jest z wykształcenia ekonomistą. Przez kilkanaście lat pracowała na Politechnice Gdańskiej jako naukowiec i pracownik naukowy. Od kilkunastu lat mieszka na emigracji w Norwegii. W 2020 roku wyprodukowała film dokumentalny o Polakach na emigracji w Norwegii.

17F015 Color Dok 7'54" reż. Eva Jakubovska (Ewa Jakubowska-Perez) prod. Eva Jakubovska Hiszpania

Diana musi zmierzyć się z trudną rozmową ze swoją rodziną. Jej wyznanie wywołuje nieoczekiwane reakcje. Czy wyrozumienie, akceptacja? Czy zaczniemy wreszcie mówić tym samym kolorem? „Kolor” to komediodramat krótkometrażowy o różnorodności, równości, miłości i tolerancji w nieco... innym świecie.

Ewa Jakubovska (Ewa Jakubowska-Pérez) to polska reżyserka, scenarzystka i aktorka. Po ukończeniu studiów na Uniwersytecie Warszawskim, Uniwersytecie w Vigo oraz madryckiej Central de Cine, tworzy swój debiutancki film krótkometrażowy – komediodramat „Kolor”. W swojej twórczości zagłębia się w tematykę równości społecznej, tolerancji, różnorodności, otaczając ją motywami lirycznymi i symboliką

17F016 Fatima Fabul .60' Ks. Marian Szablewski prod. Teatr Ottoway Australia/Portugalia

Jedna z najdziwniejszych, a zarazem najpiękniejszych historii XX wieku, miała miejsce na wzgórzu w środku Portugalii w okresie lat 1916-1920. W tych latach trzech pastuszków oświadczyło, że w 1917 roku widziało sześć razy Panią. Była Ona otoczona światłem. Pojawiała się na niewielkim drzewie. Rozmawiała z nimi, następnie zaś znikwała. Tak jak przepowiedziała Pani, dwoje pastuszków zmarło w dzieciństwie. W miarę upływu czasu zaczęły spełniać się następne przepowiednie jak np. Rewolucja Październikowa i okrucieństwa II Wojny Światowej, rozszerzenie się Komunizmu niosącego terroryzm i przemoc oraz jego upadek. Historia ta zawiera przesłanie, od którego zależeć mogą losy całej naszej cywilizacji, a co za tym idzie – nasze własne.

William Keenan był dziennikarzem, dramatopisarzem i powieściopisarzem. Regularnie pisał dla 'Catholic Herald' i napisał trzy powieści kryminalne oraz liczne słuchowiska radiowe. Jego twórczość obejmuje sztuki „Margret Clitherow” i „Fatima” oraz kilka powieści o tematyce religijnej. Był członkiem „Opus Dei”.

17F017 Jan Matejko – przypominać Polskę Dok. 32'14” reż. Andrzej Siedlecki prod. Andrzej Siedlecki i Ri Okagami-Siedlecka Australia

Jan Matejko, malarz historyczny i jego życiowa misja w dobie zaborów. Patriotyzm versus koniunkturalizm i lojalizm mistrza Jana w kraju i międzynarodowe sukcesy. Zwycięstwo myśli patriotycznej versus uległość.

Aktor, reżyser, dziennikarz, dokumentalista. www.andrzej siedlecki.pl

17F018 "Cremation of Time" "Kremacja czasu" Dok 5' reż. Beata Poźniak prod. Beata Poźniak USA

17F019 Zapomniana piosenka Dok. 41' reż. Monika Grzybowska prod. Bemowskie Centrum Kultury Polska
„Zapomniana Piosenka” w reżyserii Moniki Grzybowskiej to historia o miłości, która nie może się wydarzyć przez Ukrainie. W rolach głównych występują Maja Kosko i Krzysztof Paździora. Towarzyszą im bemowskie grupy muzyki i śpiewu tradycyjnego, Wrzawa, Chór Mam oraz Kapela Zamorska pod kierownictwem Olgi Kozieł, Moniki Doris Jan Roberta Lipki. Bohaterem filmu jest młody chłopak, który przyjeżdża na Osiedle Przyjaźń, szukając zakwaterowania dziadków z Ukrainy. Tu poznaje dziewczynę śpiewającą w chórze, która staje się jego przewodnikiem. Pozornie to historia o miłości, która nie może się wydarzyć przez wojnę w Ukrainie, ale głębiej to historia o odnajdywaniu swojej tożsamości. Integralną częścią filmu jest muzyka. Jest ona nie tylko tłem wydarzeń opowiadanych w filmie, lecz równorzędnym bohaterem. Za autorskimi utworami stoją Monika Grzybowska i Marcin Cyronek, ale w filmie pojawiają się także piosenki z lat '30 XX wieku oraz utwory ludowe.

Monika Grzybowska - reżyserka i scenarzystka filmów: "Przyjaciółki", "Zatrzymać czas", "Lustra", "Chce się żyć", „Królowa śniegu i inne historie”, kompozytorka i wokalistka w Something Strange In Your Eyes oraz Subotic, stypendyści Ministra Kultury oraz m.st. Warszawy w kategorii filmu. Wierzy w kino z misją. Jej filmy prezentowane były na różnych festiwalach, m.in. Lubuskie Lato Filmowe, Międzynarodowy Festiwal "Integracja Ty i Ja", Festiwal Filmów Frapujących, Festiwal Filmów Ekologicznych im. Macieja Łukowskiego „Ekofilm”, International Ecological Film Festival "To Save and Preserve", Festiwal Filmów Dokumentalnych „Kino z duszą”, Międzynarodowy Festiwal Filmów "Kochać człowieka", Międzynarodowy Festiwal Filmów Niezależnych im. Ireneusza Radzia „Publicystyka”.

17F020 Grottger. Miłość. Walka. Twórczość dok. 9'16” reż. Andrzej Siedlecki prod. Andrzej Siedlecki i Riho Australia

Artur Grottger, artysta spełniony i niespełniona miłość. Nie doczekał się należnych mu filmów.

Andrzej Siedlecki Aktor, reżyser, dziennikarz, dokumentalista. www.andrzej siedlecki.pl

17F021 Pseudonim „Lufa” Dok. 59' reż. Marcin Maślanka prod. Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej Polska (Litwa)

Film przedstawia historię ppor. Henryka Wieliczki ps. Lufa, żołnierza 5 a następnie 6 Wileńskiej Brygady Armii Krajowej dowódcy lotnego szwadronu partyzanckiego działającego na terenie Pomorza, Warmii i Mazur oraz Podlasia. To nie jest historia wspaniałego żołnierza, dowódcy, który odniósł wiele sukcesów w walce z okupantem sowieckim i niemieckim, pokazana jest jego droga życiowa i wojskowa, trudne wybory, brutalna walka z systemem komunistycznym, ale również niezwykle przyjaźnie partyzanckie, które zdeterminowały wybory życiowe bohatera. Brawurowe sceny walki, ucieczki i pościgi - to wszystko można znaleźć w opowieści o "Lufie".

Marcin Maślanka - Jest założycielem i prezesem Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznej GRYF oprócz standard

działalności rekonstrukcyjnej wyspecjalizował się w nagrywaniu relacji bohaterów Armii Krajowej i produkcji filmów o tym temacie. Filmy mają konstrukcję dokumentów fabularyzowanych. Łącznie z inspiracji i pod kierunkiem Marcina Maślana powstało już 10 produkcji, Dodatkowo powstały dwa teledyski historyczne. Łącznie filmy o bohaterach AK i II Konwencji obejrzało ponad 2 miliony osób w Polsce i na całym świecie. Produkcje prezentowane są w TV oraz na YouTube, w formie płyt DVD albo rozsyłane internetem trafiają głównie do szkół. Są pokazywane w formie dodatkowych lekcji historii i ożywionej historii. Filmy były pokazane w ponad 100 szkołach i na ponad 150 pokazach - może nie w wielkich kinach multiplexach, ale tam gdzie środowiska chcą budować swoją tożsamość i patriotyzm.

17F022 Prymas Dialogu In Verbum Tuo Dok. 55' reż. Andrzej Machnowski prod. Andrzej Machnowski Polska

Film o Ks. Prof. Abp. Henryku Muszyńskim – jednym z najwybitniejszych intelektualistów Polski, o którym się mówi „Budowniczy Mostów Dialogu”. Film przedstawia dzieciństwo i młodość, spędzone w Kościerzynie, studia seminaryjne w Pelplinie, a następnie całą drogę, jaką przebył od święceń kapłańskich aż po uzyskanie najwyższej godności w Kościele katolickim – Prymasa Polski. W filmie udział wzięli Ks. Prof. Abp. Henryk Muszyński, prof. Jerzy Buzek, prof. Harriet Pottering, kard. Reinhard Marx, Michael Schudrik, abp. Sawa i wielu innych znamienitych osobistości.

Andrzej Machnowski Dziennikarz, reżyser, dokumentalista, realizator filmowy, fotoreporter i wydawca, długoletni kierownik Polskiej Agencji Interpress „Interpress – Film”. Autor kilkuset reportaży i filmów dokumentalnych z krajów Europy, Afryki, Cypru, Kolumbii, Japonii i Meksyku, które w większości wyemitowała Telewizja Polska. Wiele z nich było prezentowane na licznych festiwalach krajowych i międzynarodowych, na których zostały nagrodzone i wyróżnione. Członek wielu organizacji społecznych, min: członek zarządu Polskiej Unii Ofiar Nazizmu – wydawca, redaktor naczelny kwartalnika Głos Ofiar, odznaczony Krzyżem Kawalerskim OOP, złotym i srebrnym Krzyżem Zasługi, odznaczeniami kombatanckimi Pro Memoria oraz innymi medalami związkowymi. Jest członkiem Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich RP, ZAIKS-u i Stowarzyszenia Filmowców Polskich.

17F023 Miłość bez jutra program multimedialny 59' reż. Halina Przebinda prod. BohaterON – Fundacja Seneca Fundacja Rosa, Fundacja Pokolenie Kolumbów *TOProducion) Polska

W koncercie pokazaliśmy piosenki opowiadające historię miłości w czasie wojny. Wykorzystaliśmy w nim archiwalne nagrania powstańców opowiadające o miłości, która dawała nadzieję - tym bardziej w kontekście: cierpienia ludzkich tragedii i okropności wojennych. Oprawa plastyczna koncertu została oparta na kolażu archiwalnych zdjęć par z Powstania Warszawskiego, fragmentów miłosnej poezji wojennej i pąków białych róż (w nawiązaniu do słynnej piosenki).

Halina Przebinda - menadżer kultury, reżyser, producent programów i widowisk artystycznych oraz festiwalu, juror Festivals Association. Specjalizuje się w produkcji spektakularnych przedsięwzięć, programów telewizyjnych i filmów dokumentalnych. W swoich pracach wykorzystuje nowoczesne techniki, łącząc koncerty z grafiką i animacją.

17F024 Gabby Dok. 21'11" reż. Eugeniusz Starky prod. Elita Art. USA

Franciszek Gabryszewski, znany jako Francis Gabrieski, amerykański as myśliwski pochodzenia polskiego, pilot wojskowy II wojny światowej i wojny koreańskiej, zaczął służbę na Hawajach. Tutaj miał swój chrzest bojowy, awansowany na kapitana. Stąd wysłany do Wielkiej Brytanii. Tam latał bojo9wo z polskimi pilotami w dywizjonie 315. Otrzymał awans na dowódcę 61 dywizjonu myśliwskiego. Przed inwazją na Normandię miał już 27 zestrzeleń, tytuł Największy z żyjących asów. W roku 1951 został skierowany do Korei. Był tam dowódcą 51 Skrzydła Myśliwcy. Zestrzelił w wojnie koreańskiej 7 samolotów wroga. W sumie zestrzelił 37 samolotów przeciwnika. Trzeci na liście acesów Forces, Kawaler Krzyża Walecznych i wielu innych odznaczeń. Archiwalny wywiad z mocnym duchowym przesłaniem skierowany do młodzieży i Polaków.

Eugeniusz Starky – reżyser, producent: Absolwent Alliance Francaise w Paryżu (Profesorat). Ukończył wyższe studia w City University of New York (Film Production). To tam realizuje swój pierwszy film, "Walizka Emigranta" film o polskich artystach w Nowym Yorku. Do filmu wrócił dopiero po 20 latach przerwy. W roku 1998 był przedstawicielem Polskich Filmów na Festiwalu w Cannes. Dotąd wyprodukował ponad 30 filmów dokumentalnych i fabularnych m.in. Ostatni Korespondent, Polonians, Jamestown, Giotto itp. nagradzanych na festiwalach Polskie Ojczyzny, Losy Polaków OS itp. film, "1939 Oblężenie Warszawy" otrzymał Nagrodę Główną na Festiwalu NNW Gdynia 2022.

17F025 Kochana Polsko-Inka Teledysk 5"18" reż. Bogdan Szymańczak i Jacek Golbert prod. Bogdan Szymańczak Polska

W filmie jak i w tekście połączonym z naszą muzyką chcemy do dotrzeć do serca przekazując symboliczną historię INKI. Istotą filmu jest stworzenie dzieła by słuchacz odkrywał za każdym razem nowe prawdy historii.

Bogdan Sławomir Szymańczak lat 64 . Muzyk autor tekstów, piosenkarz,

Jacek Golbert lat 49 – muzyk, autor tekstów, piosenkarz

**17F026 Od Hallera do Pattona Dok. 48' reż. Monika Mazanek-Wilczyńska TVP 3 Katowice
Polska (Francja)**

Poprzez postać 97 letniego Tadeusza Jabłońskiego – ostatniego weterana polskich oddziałów wartowniczych i technicznych przy armii amerykańskiej we Francji ukazanie losów tych Polaków, którzy służyli we Francji w latach 1945-1967, a potem mieli do wyboru : powrót do Niemiec lub pozostanie jako weterani wojskowi we Francji. Działalność patriotyczna Polaków na emigracji – coroczne zjazdy w Pierre la Treiche z udziałem najwyższych rangą polskich generałów PSZ na Zachodzie.

Monika Mazanek- Wilczyńska – dziennikarka telewizyjna i prasowa , autor książek, działacz opozycji demokratycznej w PRL. Autorka reportaży i filmów dokumentalnych dla TVP Historia i TVP Polonia, publicysta tygodnika „Niedziela” . Autorka pierwszej publikacji książkowej na temat polskich oddziałów w armii amerykańskiej w latach 1945-1989 w Niemczech, Francji i USA. Laureatka nagród za programy telewizyjne.

**17F027 My dzieci z łagrów dok. 59' reż. Andrzej Machnowski prod. Andrzej Machnowski Polska
(Niemcy)**

Film to świadectwo tych, którzy przeżyli Auschwitz - Birkenau - Niemiecki Nazistowski Obóz Koncentracyjny i Zagłady 1940 - 1945. O swoich przeżyciach opowiadają ówcześni świadkowie historii, którzy w chwili aresztowania i osadzenia nie mieli 16 lat. Wśród opowiadających są i tacy, którzy urodzili się „za drutami” lub zostali przywiezieni do obozu w wózkach niemowlęcych. To niezwykle relacje budzące zgrozę. Długo próbowano zaprzeczać faktom i publicznie głoszono tezę, że w niemieckich obozach koncentracyjnych nie było w ogóle polskich dzieci.

Andrzej Machnowski Dziennikarz, reżyser, dokumentalista, realizator filmowy, fotoreporter i wydawca, długoletni pracownik Polskiej Agencji Interpress „Interpress – Film”. Autor kilkuset reportaży i filmów dokumentalnych z krajów Europy, Chin, Cypru, Kolumbii, Japonii i Meksyku, które w większości wyemitowała Telewizja Polska. Wiele z nich było prezentowanych na licznych festiwalach krajowych i międzynarodowych, na których zostały nagrodzone i wyróżnione. Członek wielu organizacji społecznych, min: członek zarządu Polskiej Unii Ofiar Nazizmu – wydawca, redaktor naczelny kwartalnika Głos Ofiar Nazizmu. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim OOP, złotym i srebrnym Krzyżem Zasługi, odznaczeniami kombatanckimi Pro Patria i Pro Memoria oraz innymi medalami związkowymi. Jest członkiem Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich RP, ZAIKS-u oraz Stowarzyszenia Filmowców Polskich.

17F028 Klub dok. 29'30" reż. Aleksandra Fudala prod. Michał Skrzeczek Polska

Historia Amatorskiego Klubu Filmowego Śląsk – pierwszego w Polsce, założonego w 1949 roku. W dokumencie prezentowane są nigdy dotąd niepublikowane filmy z lat 50-tych i 60-tych zrealizowane przez filmowców amatorów z Katowic.

Aleksandra Fudala Autorka filmów dokumentalnych, medioznawca, wykładowca uniwersytecki, do 27 lat związana z Telewizją Katowice

17F029 Jak nie zabito Mistrza Matejki Dok. 10'14" reż. Andrzej Siedlecki prod. Andrzej Siedlecki i Riho Okagami Australia

Kolejny film autora o życiu i twórczości wybitnego polskiego malarza Jana Matejki

Andrzej Siedlecki Aktor, reżyser, dziennikarz, dokumentalista. www.andrzejsiedlecki.pl

**17F030 Rezurekcja dok. 41'12" reż. Sebastian Czech prod. Towarzystwo Kulturalne „Echo Pyzdr”
Wiesława i Przemysław Kowalscy Polska (Mołdawia)**

Epizod z historii wsi Słoboda Raszków w Naddniestrzu (Mołdawia), którą od XVIII wieku w ponad 80% zamieszkują Polacy. W latach 70.tych XX. w. zbudowali kościół wbrew decyzji komunistycznych władz. Kościół zburzono. Przez 10 lat wierni odprawiali nielegalne msze i budowali drugi kościół na działce подарowanej przez prawosławną sąsiadkę. Dziś stanowi on centrum życia mieszkańców.

Sebastian Czech (1975). Reporter i operator, Absolwent Wydziału Dziennikarstwa UW i Realizacji TV w PWSFTviT w Łodzi

17F031 Polak - Węgier dwa Bratanki dok. 22:46” reż. Monika Meleń TVP SA Polska (Węgry)

Reportaż o życiu Polaków na Węgrzech i **wieloletniej przyjaźni obu narodów.**

Monika Meleń – autorka wielu nagrodzonych filmów na wielu festiwalach, w tym Festiwalu osy Polaków

17F032 Stańczak – złapać światło Dok. 60’ reż Tomasz Magierski prod. Tomasz Magierski USA (Rosja, USA, Iran, Uganda)

Film dokumentalny "Stañczak – złapać światło" opowiada fascynującą historię życia i twórczości Juliana Stańczaka historycznym tle losów Polaków zesłanych na Syberię w czasie Drugiej Wojny Światowej. Bohater zabiera nas w podróż z podkarpackiej wioski Borownica, przez syberyjski gulag, obóz junaków w Iranie, obóz przejściowy w Karachi i osiedle dla polskich uchodźców w Ugandzie, do galerii sztuki w Nowym Jorku, gdzie w wieku 36 lat został okrzyknięty twórcą Op-Artu.

Tomasz Magierski Absolwent wydziału operatorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej

Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi, rok 1986. Reżyser, producent, operator filmowy oraz telewizyjny.

17F033 Polish Food, Recipes, Traditions with Jane Kaczmarek i Beata Pożniak

Polskie Tradycje Kulinarne z aktorkami Jane Kaczmarek i Beata Pożniak 48’12” reż. Ray Graf prod. Radio Vox Pop USA

Podtrzymywanie pięknych polskich kulinarnych tradycji w Ameryce

Weteran radiowy Ray Graf prowadzi podcast dla WAMC Northeast Public Radio przez 16 lat dla Amerykańskiego słuchacza.

17M034 Chwile zamyślenia Radio 2:46’ Beata Pożniak Beata Pożniak USA

Beata Pożniak, aktorka - tuż przed niespodziewaną śmiercią krewniaczki, Barbary Bukowskiej, otrzymuje wiersze napisane przez nią. Barbara “pisała tylko tak dla siebie”. Wiersze są osobiste, rodzinne - autorka przeprowadza rozmowę ze swoją podświadomością, z nadprzyrodzoną siłą, z Bogiem. Pożniak pisząc Wstęp do tomiku “Chwile zamyślenia” i czytając wiersze Bukowskiej, przypomina nam wszystkim, żeby się nie poddawać, czas doceniać, i... jak autorka stwierdza, żeby “dobry ślad pozostawić po sobie na ziemi”. A znów Andriej Siniawski utrzymuje, że „Człowiek rodzi się w jednym egzemplarzu i kiedy ginie, nikt go nie może zastąpić.” Zatem każdy z nas ma potencjał w sobie i coś do ofiarowania z siebie innym. Należy tylko znaleźć to i dalej przekazywać małuczkim mieszkańcom planety Ziemi.

Beata Pożniak Wyróżniona przez Washington Post za nagranie najlepszego audiobooka roku w USA, dzięki czemu została nie tylko pierwszą Polką, ale pierwszą nieanglojęzyczną aktorką, które zatrudniło największe anglojęzyczne wydawnictwo literackie na świecie – Penguin Random House. Zdobyła dwukrotnie Earphones Award za najlepiej przeczytanego audiobooka USA i prestiżowe Voice Arts Awards.

Wiecej: <https://www.beata.com/audiobooks>

17R035 Wybawiciel Dok. 39’07” Mariusz Kamiński Polskie Radio Lublin Polska

Opowieść Tadeusza Cieśli o przeżyciach Ojca w partyzantce II Wojny Światowej i ratowaniu wielu Polaków pochodzenia żydowskiego w okolicach Leżajska.

Mariusz Kamiński – reportażysta Polskiego Radia Lublin.

17F036 Potęga nauk - Szkoła Lwowsko-Warszawska Dok. 71’32” Andrzej Gajewski i Robert Kaczmarek prod. Robert Kaczmarek Polska (Ukraina)

W okresie międzywojnia działała we Lwowie szkoła filozoficzna słynna w całym świecie. Najbardziej znanym jej przedstawicielem był Alfred Tarski, którego osiągnięcia przyrównywano do Arystotelesa. Uczniowie prof. Kazimierza Twardowskiego, założyciela szkoły, wynaleźli Enigmę, opracowali podstawy używanego dzisiaj języka komputerowego oraz mieli swój udział w budowie bomby atomowej. Osiągnięcia Stefana Banacha, Stanisława Ulama, Jana Łukasiewicza wyznaczyły standardy obowiązujące w nauce do dzisiaj

Andrzej Gajewski Absolwent wydz. Reżyserii PWSFTviT w Łodzi. Doktor sztuki filmowej i teatralnej. Od ponad 30. lat realizuje filmy dokumentalne. Laureat nagród na festiwalach w Koszalinie (Młodzi i Film), Łodzi (Człowiek w zagrożeniu), Kielcach (Festiwal Filmów dokumentalnych). Ważniejsze realizacje: „KWK – Wujek”, „Byłem w Sonderkommando), „Stalowe gardła”, dyptyk filmowy „Okupacja Lwowa”.

17F037 Armia Krajowa - Armia inna niż wszystkie inne Dok. 36'11" Jacek Persa Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Warszawie Polska

Film odpowiada na pytanie: jaką organizacją była Armia Krajowa i czym różniła się od regularnych armii? Jakie metody walki konspiracyjnej stosowała? Czy była armią organizacją ochotniczą, czy profesjonalną? Jakie były różnice w organizacji i metodach działania? Czy żołnierze AK byli odpowiednio wyszkoleni? Jakie było miejsce kobiet w organizacji? Czy udało się stworzyć jednolitą organizację w procesie scalania polskiego podziemia?

Jacek Persa – historyk, fotograf, dokumentalista. Pracownik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Warszawie. Interesuje się historią społeczną i historią medycyny; podziemiem zbrojnym w czasie II wojny światowej oraz represjami komunistycznej władzy wobec opozycji w PRL. Autor filmów: *AK - armia inna niż wszystkie* oraz *Emil Barchański – najmłodsza ofiara stanu wojennego*.

17F038 August Kowalczyk 6804 Dok. 52' Andrzej Machnowski prod. Andrzej Machnowski Polska

Film jest dokumentalną opowieścią o znaczącym rozdziale w bogatej biografii Augusta Kowalczyka, zmarłego w 2012 roku, aktora, reżysera, dyrektora Teatrów w Częstochowie oraz Teatru Polskiego w Warszawie, społecznika. W latach okupacji hitlerowskiej – żołnierz Armii Krajowej, uczestnik ruchu oporu w szeregach AK. Więzień obozu zagłady Auschwitz – Birkenau, który wsławił się ucieczką z niego. Wraz z Nim, kamera filmowa dociera do nieznanego szerszemu ogółowi miejsc na terenie byłych obozów w Auschwitz i Birkenau. August Kowalczyk był wierny słowom poety Zbigniewa Herberta „Ocalałeś nie po to żeby żyć, musisz dać świadectwo”. Był więc do końca swoich dni niestrudzonym strażnikiem pamięci o czasach pogardy i zagłady.

Andrzej Machnowski Dziennikarz, reżyser, dokumentalista, realizator filmowy, fotoreporter i wydawca, długoletni pracownik Polskiej Agencji Interpress „Interpress – Film”. Autor kilkuset reportaży i filmów dokumentalnych z krajów Europy, Chin, Cypru, Kolumbii, Japonii i Meksyku, które w większości wyemitowała Telewizja Polska. Wiele z nich było prezentowanych na licznych festiwalach krajowych i międzynarodowych, na których zostały nagrodzone i wyróżnione. Członek wielu organizacji społecznych, min: członek zarządu Polskiej Unii Ofiar Nazizmu – wydawca, redaktor naczelny kwartalnika Głos Ofiar Nazizmu. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim OOP, złotym i srebrnym Krzyżem Zasługi, odznaczeniami kombatanckimi Pro Patria i Pro Memoria oraz innymi medalami związkowymi. Jest członkiem Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich RP, ZAIKS-u oraz Stowarzyszenia Filmowców Polskich.

17F039 Wymaluj obraz Dok. 56'08" Bogusława Cichoń TVP Kraków, , Województwo Małopolskie, Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu Polska

„Wymaluj Obraz” to filmu dokumentalny o kultowym obrazie, który dziś jest jedną z najbardziej znanych ikon Kościoła – obrazie Jezusa Miłosiernego. Dotarł on do najdalszych zakątków świata na wszystkich kontynentach, a jest artystyczną kreacją wizji mistyczki z Krakowa – św. Siostry Faustyny, która w plockim klasztorze otrzymała 22 .02. 1931 r. w prywatnym objawieniu wezwanie Chrystusa do

namalowania obrazu i obietnicę, że dusza, która będzie czcić ten obraz, nie zginie. Film ukazuje historię poszukiwań malarzy, aby zrealizować to, co było tajemnicą przeżycia mistycznego Siostry Faustyny od pierwszej próby wileńskiego malarza Eugeniusza Kazimirowskiego – aż po najbardziej znany obraz namalowany w 1944 r. przez prof. Adolfa Hyłę w Krakowie. Realizacja jest okazją do przypomnienia, czym stały się jego kopie z napisem "Jezu ufam Tobie" dla Polaków w czasie II wojny światowej i ukazania historii obrazów namalowanych przez Stanisława Batowskiego i Ludomira Slendzińskiego – te ostatnie na zlecenie bł. ks. Michała Sopoćki – przewodnika duchowego s. Faustyny Kowalskiej.

Bogusława Stanowska-Cichoń - autorka scenariuszy filmów dokumentalnych i reżyser - Dar Bożego Miłosierdzia – II nagroda na Festiwalu w Niepokalanowie 2003 r., Ważne jak katechizm księdza Twardowskiego, Patron trudnych czasów – abp Zygmunt Szczęśny Feliński, Beczkowe rodowody, W Czernej i w Ostrej Bramie, Papież z Łagiewnik, Jan Paweł II w Polskim domu, cykl Śladami Jana Pawła II, cykl Świadcowie świętości Jana Pawła II, Elżbieta z Dijon, Wielka Polka – s. Urszula Ledóchowska, Buntownik Boży – św. Rafał Kalinowski, Edyta Stein - Patronka Europy, Boży Ogród pośród Miasta, Ukryty Skarb – 400 lat obecności Sióstr Karmelitanek w Krakowie, Mistyczka z gór – Kunegunda Siwiec, Opiekun Krakowa – 300 lat zawierzenia Św. Józefowi Królewskiego Miasta Krakowa, Św. z Avila, Papież z Białych Mór, Powiernik Duszy – kard. Marian Jaworski, Karmeliński papież,); Wygnaniec (nagroda na Festiwalu Niepokalana 2018) Iskra Niepodległości i tryptyk Deo et Patriae – I Nagroda na Festiwalu Niepokalana 2019 w kategorii filmów dokumentalnych, III Nagroda na Festiwalu Polonijnym "Losy Polaków" 2019., I Nagroda "Wileński Wybawiciel" I Nagroda "Kto ratuje jedno życie". Autorka recenzji literackich i wywiadów („Niedziela”, „Źródło”, „Gość Niedzielny” , „Dziennik Polski”), działa charytatywnie w zarządzie Stowarzyszenia Rodzin Katolickich w Archidiecezji

17F040 Karolina Lanckorońska Polska z wyboru Dok. 48'23" Marta Pietrasiewicz

TVP Polonia Polska

Filmowa opowieść o niezwyklej kobiecie Karolinie Lanckorońskiej. Pochodzącej z arystokratycznej rodziny wybitnej Polce, która była historykiem sztuki, twórcą Instytutu Historycznego w Rzymie, ofiarodawczynią rodzinnej kolekcji wybitnych dzieł sztuki dla zamków królewskich w Warszawie i na Wawelu. Zwykła mawiać - noblesse oblige, czyli im kto wyższe zajmuje miejsce w hierarchii społecznej, tym większe ma wobec innych obowiązki. Unikała rozgłosu uważając, że po prostu postępuje tak, jak postępować po-winna. Dziś pozostaje znana w środowisku nauki, której oddała życie. Uczestnicy filmu chronologicznie prowadzą widza po życiu Lanckorońskiej i dramatycznych wydarzeniach, od chwili narodzin, przez studia w Wiedniu, doktorat we Lwowie, czasy wojny i jej relacje spisane we Wspomnieniach wojennych. Obraz przybliży dokonania Karoliny Lanckorońskiej i dzieła, które pozostawiła.

Marta Pietrasiewicz Dziennikarka telewizyjna. Absolwentka Wydziału Politologii UMCS (specjalizacja: stosunki międzynarodowe) i Wydziału Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego. Odbiła praktykę w pierwszej polskiej agencji Public Relation –First PR. Współpracował z rozgłościami radiowymi: Polskim Radiem Lublin, Akademickim Radiem Centrum, Radiem TOP oraz Radiem „Puls”. Od 1996 roku pracuje w TVP S.A. Oddział w Lublinie. Ma doświadczenie jako reporterka, publicystka, prezenterka i wydawca programów informacyjnych. Relacjonowała na żywo na antenie ogólnopolskiej TVP ważne wydarzenia polityczne, gospodarcze, społeczne. Jest autorką scenariuszy i reżyserem filmów dokumentalnych wyemitowanych na antenach TVP POLONIA i TVP 1: „Ostatni ślad” (2019), „Patron Pojednania” (2019), „Wojna polsko-bolszewicka. Litwa” (2020), „Karolina Lanckorońska. Polka z wyboru” (2021), a także autorką cyklu programów: „Kresowe grody i rody” oraz „Kresy (nie)znane” wyemitowanych na antenie TVP WILNO. Jest współautorka telewizyjnych debat wyborczych oraz poświęconych ważnym wydarzeniom z życia Regionu Lubelskiego. Posiada bezterminowe karty ekranowe (reporterską i prezenterką) przyznane przez Akademię Telewizyjną.

17F041 Idealne miasto Auschwitz Dok. 39'32" Grażyna Czermińska TVP 1, TVP3 Lublin Polska

Film o zupełnie nieznanej historii Oświęcimia, który, miał być wzorcowym IDEALNYM NAZISTOWSKIM

MIASTEM, bastionem niemczyzny na Wschodzie. Zachowały się także fragmenty makiety przyszłego Oświęcimia. Co ciekawe budowa WZORCOWEGO MIASTA AUSCHWITZ była jednym z priorytetowych zadań III Rzeszy. Jak ogromnych rozmiarów miało być to przedsięwzięcie pokazują plany budynków samych tylko instytucji publicznych. Planowano wybudowanie 1600 tzw. mieszkań ludowych, czyli domków jednorodzinnych, z mediami, garażami i ogródkami. Miasto miało wręcz tonąć w zieleni. Przewidziano budowę 12 szkół, 6 przedszkoli, 20 placów zabaw, kilka stadionów z basenami pływackimi i boiskami sportowymi. Punktem centralnym miasta miał być stary Auschwitz z siedzibami władz, bankami, sklepami i rynkiem. W nowych centrach miejskich miały powstać monumentalne budowle partyjne, specjalne ulice do defilad, czy place apelowe do partyjnych zgromadzeń. Docelowo w Oświęcimiu miało zamieszkać 80 tys. **Grażyna Czerwińska** jest autorką scenariuszy i reżyserem następujących filmów dokumentalnych: „Lobo” TVP3 Lublin, TVP Historia, NInA - film dok. O Józefie Łobodowskim – I nagroda Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w kategorii film dokumentalny na XV Festiwalu Polonijnych „Losy Polaków „Karol Jaroszyński. Historia najbogatszego Polaka” TVP Historia - nagroda na XVI Festiwalu Polonijnych „Losy Polaków” „Brutus,Czarnocka,Maria...Siatka Pułkownika Gano”- TVP Historia -film pokazywany na 32 Festiwalu Filmu Polskiego w Ameryce „**Ku beatyfikacji kardynała Stefana Wyszyńskiego. Lubelskie doświadczenia**” TVP3 Lublin „Kul był zawsze w Jego sercu” -TVP3 Lublin i KUL, nagroda na XVI Festiwalu Polonijnych „Losy Polaków”, nagroda na XXXVII Międzynarodowym Katolickim Festiwalu Filmów i Multimediów 2022 film zakwalifikowany do II Festiwalu Kultury Narodowej Pamięć i Tożsamość oraz na XIV Festiwal Niepokorni Niezłomni Wyklęci „Idealne miasto Auschwitz” - TVP1 „Poświęcając życie prawdzie” - TVP Historia

17F042 Dziewczyna ze zdjęcia Dok. 25’ Paweł Iwaniuk Kokon – Paweł Iwaniuk Polska

<https://vod.tvp.pl/website/dziewczyna-ze-zdjecia,63111788>

Instytut Pamięci Narodowej z okazji 8 marca upublicznił kilka zdjęć archiwalnych przedstawiających Polki. Wśród nich uwagę przykuwała fotografia młodej dziewczyny w mundurze wojskowym i furażerze. Jej niemalże dziecięca uroda kontrastowała z dojrzałością spojrzenia, tak charakterystyczną dla osób, którym багаż doświadczeń wojennych zostawiał po sobie smutek i powagę. Ta fotografia to jedno z 40 milionów zdjęć znajdujących się w IPN, a trafiło ono do tej instytucji wraz z przejęciem dokumentów dokumentami z WSI. Na fotografii było adnotacji - ani kogo przedstawia, ani jakie wydarzenie dokumentuje. Kilka dni później opublikowano je na stronie IPN z otwartym apelem do użytkowników internetu o pomoc w pozyskaniu jakichkolwiek informacji o pięknej młodej dziewczynie. Apel spotkał się z niesamowitym odzewem i zainteresowaniem. Cała Polska poszukiwała bliższych informacji.

17F043 Miasto młodych buntowników Dok. 50’ Zdzisław Siwik, Krzysztof Marek Nowak Fundacja Dzieci Wrzesińskich, Lilla Pylak Polska

Historia polskich uczniów Szkoły Ludowej we Wrześni, którzy w 1901 roku zaprotestowali przeciwko wprowadzeniu przez władze pruskie nakazu nauczania religii katolickiej w języku niemieckim. W filmie wykorzystano niedawno odkryte przez autorów filmu unikatowe nagrania dźwiękowe z 1961 roku, zawierające wspomnienia Bronisławy Śmidowiczówny jednej z uczestniczek protestu.

Zdzisław Siwik - reżyser, producent i montażysta filmów dokumentalnych.

Krzysztof Marek Nowak – fotograf, reżyser filmów dokumentalnych.

17F044 Kapelani Niepodległej Dok. 70’ Bogusława Cichoń Stowarzyszenie

„Communnio Crucis” im. św. Edyty Stein Patronki Europy Polska

Film mówi o szczególnej roli, jaka przypadła podczas I i II wojny światowej polskim kapelanom. Oprócz posługi duszpasterskiej, pełnili oni rolę budzicieli ducha patriotyzmu i wiary w odrodzenie Ojczyzny. Postawa polskiego duchowieństwa miała wpływ na moralne odnowienie narodu. To kapelani wojskowi dbali o morale żołnierzy, powstańców i legionistów. Film przypomina najbardziej znane i zasłużone postacie polskiego Duszpasterstwa Wojskowego: kapucyna, o. Kosmę Lenczewskiego, bp Wł. Bandurskiego i S. Galla, księży J. Pajkerta, ks. I. Skorupkę Cz. Jachimowskiwego, ks. M. Sopoćkę i ks. F. Juszczyka, kapelanów katyńskich – ks. K. Suchcickiego, Cz. Wojtyniaka i Ziółkowskiego, ks. J. Zieję i ks. S.

Wyszyńskiego a także kapelanów spod Tobruka i Monte Casino.

Bogusława Stanowska-Cichoń - autorka scenariuszy filmów dokumentalnych i reżyser - Dar Bożego Miłosierdzia – II nagroda na Festiwalu w Niepokalanowie 2003 r., Ważne jak katechizm księdza Twardowskiego, Patron trudnych czasów – abp Zygmunt Szczęśny Feliński, Beczkowe rodowody, W Czernej i w Ostrej Bramie, Papież z Łagiewnik, Jan Paweł II w Polskim domu, cykl Śladami Jana Pawła II, cykl Świadkowie świętości Jana Pawła II, Elżbieta z Dijon, Wielka Polka – s. Urszula Ledóchowska, Buntownik Boży – św. Rafał Kalinowski, Edyta Stein - Patronka Europy, Boży Ogród pośród Miasta, Ukryty Skarb – 400 lat obecności Sióstr Karmelitanek w Krakowie, Mistyczka z gór – Kunegunda Siwiec, Opiekun Krakowa – 300 lat zawierzenia Św. Józefowi Królewskiego Miasta Krakowa, Św. z Avila, Papież z Białych Mór, Powiernik Duszy – kard. Marian Jaworski, Karmelitański papież,); Wygnaniec (nagroda na Festiwalu Niepokalana 2018) Iskra Niepodległości i tryptyk Deo et Patriae – I Nagroda na Festiwalu Niepokalana 2019 w kategorii filmów dokumentalnych, III Nagroda na Festiwalu Polonijnym “Losy Polaków” 2019., I Nagroda “Wileński Wybawiciel” I Nagroda “Kto ratuje jedno życie”. Autorka recenzji literackich i wywiadów („Niedziela”, „Źródło”, „Gość Niedzielny”, „Dziennik Polski”), działa charytatywnie w zarządzie Stowarzyszenia Rodzin Katolickich w Archidiecezji Krakowskiej, Fundacji św. Jana Kantego, w Centrum Kultury Duchowej Communio Crucis im. św. Edyty Stein. Prezes Katolickiego Stowarzyszenia Dziennikarzy w Oddziale Krakowskim

17F045 Dagny Baczyńska-Kissas – Nocturny Multim. 59’ Dagny Baczyńska-Kissas prod. Dagny Baczyńska-Kissas – Polska

Dagny Baczyńska-Kissas - Nokturny to cykl utworów dedykowany: śp. Januszowi Baczyńskiemu i Bognie Lewtak-Baczyńskiej. Dwa utwory są w całości dedykowane zasłużonemu w promowaniu kultury, historii i sztuki polskiej, mojemu wspaniałemu Ojcu śp. Januszowi Baczyńskiemu: Polonez-Fantazja „Energia radości” i Noturne Funebre. W 1994 roku Janusz Baczyński wraz z Bogną Lewtak-Baczyńską dokonali otwarcia Galerii Autorskiej i Teatru Well Art Bogny Letwtak-Baczyńskiej, gdzie odbyło się wiele wystaw i koncertów związanych z Polską historią i kulturą. Janusz Baczyński uczestniczył jako organizator, lektor i solista w nagraniach wielu nagrodzonych płyt z wielką poezją polską, z pieśniami Powstania Warszawskiego, w wielu spektaklach, był też współroducentem i lektorem m.in. nagrodzonego filmu Mai Baczyńskiej „Miła padnij”, a także sponsorem wielu wystaw malarskich krajowych i zagranicznych Bogny Lewtak-Baczyńskiej i Grupy Artystów ROTA, takich jak m.in. w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie „100-lecie Niepodległości Polski” czy też w Grand Palais w Paryżu, był także wydawcą książek artystycznych i historycznych

Dagny Baczyńska-Kissas – pianistka koncertująca, kompozytorka i teoretyk muzyki. Występuje w kraju i za granicą wykonując recitale solowe i kameralne. Uczestniczyła w licznych konkursach pianistycznych m.in. w XV i XVI edycji Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. F. Chopina w Warszawie. Jest laureatką nagród za solowe płyty pianistyczne z utworami Fryderyka Chopina i własnymi kompozycjami. W swoim dorobku ma liczne kompozycje m.in. : dzieło „Misteria Antiqua Polonia”, utwory o tematyce religijnej - „Ecce Homo”, „Chrystus Zbawiciel”, Polonezy – cykl „Pro Patria”, Nokturny, cykle Preludiów, Impresje

17F046 Kobos-Ocalić od zapomnienia Dok. 52’16” Magdalena i Rafał Kołodziejczykowie Światowy Związek Żołnierzy AK Okręg Zamość – Sławomir Zawisłak Polska

Porucznik Stefan Kobos „Wrzos” to żołnierz Polskiego Państwa Podziemnego. Jego działalność konspiracyjna od 1939 r. do chwili aresztowania w styczniu 1956 r. związana była z niewielką wsią Brzeziny Bełżeckie na pograniczu powiatów tomaszowskiego i lubaczowskiego. Był jednym z najdłużej ukrywających się partyzantów podziemia niepodległościowego, a miejscowa ludność wydatnie go w tym wspierała. Dziś Brzeziny to miejscowość, która jak żadna inna w Polsce czci i wspomina swojego bohatera.

Magdalena i Rafał Kołodziejczykowie to małżeństwo dokumentalistów pochodzących z Lublina. Interesuje ich głównie dokument historyczny. Na co dzień współpracują z lubelskim oddziałem Telewizji Polskiej

17F047 Treblinka jest we mnie Dok. 5'10" Krzysztof Żurowski, Jerzy Traczyński Fundacja Dobry Grunt Polska

Samuel Willenberg – buntownik z niemieckiego obozu zagłady w Treblince prezentuje i opowiada o prawdziwych historiach, które przedstawiają jego rzeźby z obozu. Ostatnia rzeźba Samuela przedstawia Jana Pawła II, który wskazuje na Dekalog i Torę.

Krzysztof Żurowski – scenarzysta i reżyser, uczeń Kieślowskiego i Zanussiego.

Jerzy Traczyński – student UW. Filmowiec amator sfilmował Samuela Willenberga przed jego śmiercią

17F048 Na przekór grudniowej nocy Dok. 52'16" Magdalena i Rafał Kołodziejczykowie Światowy Związek Żołnierzy AK Okręg Zamość – Sławomir Zawiaślak Polska

17F049 Smorawiński Dok. 55'52" Magdalena i Rafał Kołodziejczykowie Telewizja Polska S.A. Ryszard Montusiewicz Polska

Fabularyzowany dokument o życiu i wojskowej karierze generała Mieczysława Smorawińskiego. Generał powszechnie znany jest jako ofiara zbrodni katyńskiej, niewiele natomiast dotychczas powiedziano o jego życiu. Autorzy skupili się więc na przedstawieniu barwnego życiorysu i wojskowej kariery Smorawińskiego, jako że zostawił po sobie wspomnienie bardzo walecznego żołnierza, który nie krył się za plecami podwładnych, a stawał do walki w pierwszym szeregu.

Magdalena i Rafał Kołodziejczykowie to małżeństwo dokumentalistów pochodzących z Lublina.

Interesuje ich głównie dokument historyczny. Na co dzień współpracują z lubelskim oddziałem Telewizji Polskiej

17F050 Pamięć Dok. 40' Alina Czerniakowska prod. Alina Czerniakowska Polska

"Pamięć" Historia niezwykła, piękna i czysta, a jednocześnie tak bardzo typowa dla tamtego pokolenia młodych Kolumbów, których na zawsze rozdzieliła powojenna żelazna kurtyna. Zachowały się listy: Halinki z Warszawy i Kazika z powojennego Londynu, 95 listów, które są nie tylko odbiciem przeżyć dwojga młodych zakochanych w sobie ludzi, w czasie okupacji i po tak zwanym wyzwoleniu, ale też są prawdziwym obrazem świata Zachodniego i Polski w tamtych latach, co ma skutki dla Polski do dzisiaj.

Alina Czerniakowska reżyser wielu filmów poświęconych zwłaszcza najnowszej historii Polski, a także – osiągnięciom wybitnych Polaków. Filmów nagradzanych na wielu festiwalach w tym także na Festiwalu Niepokalanów (KSF Niepokalana), Polskie Ojczyzny, Losy Polaków czy Festiwalu NNW Autorka felietonów Tygodnika Niedziela i Tygodnika Sieci.

17F051 Wiersz na urodziny Agaty (Wierszalnia) Mult. x2' reż. Dariusz Parczewski prod. Dariusz Parczewski Wielka Brytania

WIERSZALNIA - projekt poetycki; multimedialne impresje poetyckie w autorskiej interpretacji. Krótkie teledyski do wiersza. Performance poetycki. Próba dotarcia do szerszego grona czytelników; promocja literatury w mediach społecznościowych - poezji, która w dzisiejszych czasach staje się coraz bardziej niszowa

Dariusz Krzysztof Parczewski - polonista, animator kultury, nauczyciel, dziennikarz, filmowiec. Laureat Festiwalu Filmowego Uniwersytetu w Oxfordzie, Festiwalu Teledysków Niezależnych w Lublinie, Festiwalu Filmów Niezależnych OKNO i dwukrotnie Festiwalu LOSY POLAKÓW w Warszawie; Festiwalu Filmów i Multimediiów w Niepokalanowie i VI Konkursu Poetyckiego O ZŁOTĄ METAFORĘ w Szczecinie. Odznaczony Medalem Prezydenta Miasta Lublina za upowszechnianie kultury polskiej. W 2013 roku wydał KOLBE - komiks biograficzny o św. Maksymilianie i ŚLADY - książkę poetycką w 2021. Pisze wiersze, piecze chleb, robi zdjęcia i filmy. Przygotowuje do druku DOTYK - erotyki ilustrowane

17F052 Ojciec (Wierszalnia) Mult. x2' reż. Dariusz Parczewski prod. Dariusz Parczewski Wielka Brytania

WIERSZALNIA - projekt poetycki; multimedialne impresje poetyckie w autorskiej interpretacji. Krótkie

teledyski do wiersza. Performance poetycki. Próba dotarcia do szerszego grona czytelników; promocja literatury w mediach społecznościowych - poezji, która w dzisiejszych czasach staje się coraz bardziej niszowa

Dariusz Krzysztof Parczewski - polonista, animator kultury, nauczyciel, dziennikarz, filmowiec. Laureat Festiwalu Filmowego Uniwersytetu w Oxfordzie, Festiwalu Teledysków Niezależnych w Lublinie, Festiwalu Filmów Niezależnych OKNO i dwukrotnie Festiwalu LOSY POLAKÓW w Warszawie; Festiwalu Filmów i Multimediiów w Niepokalanowie i VI Konkursu Poetyckiego O ŻŁOTĄ METAFORĘ w Szczecinie. Odznaczony Medalem Prezydenta Miasta Lublina za upowszechnianie kultury polskiej. W 2013 roku wydał KOLBE - komiks biograficzny o św. Maksymilianie i ŚLADY - książkę poetycką w 2021. Pisze wiersze, piecze chleb, robi zdjęcia i filmy. Przygotowuje do druku DOTYK - erotyki ilustrowane

17F053 Polki w dżungli Dok. 15' reż. Błażej Pyrka prod. TVP SA, TV Polonia Polska (Peru)

Nad brzegiem rzeki Napo, stanowiącej dopływ Amazonki, znajdują się dziesiątki wiosek zamieszkałych przez rdzennych Peruwiańczyków. Jedynym sposobem na dotarcie tam jest wielogodzinna podróż łodzią. To miejsca, do których nie dociera krajowa służba zdrowia. Szpitale i punkty medyczne powstają dzięki zaangażowaniu międzynarodowych organizacji, również kościelnych. Pracują tam lekarze, pielęgniarki, świeccy misjonarze i wolontariusze z całego świata. Wśród nich cztery Polki. Reportaż przybliży działalność dwóch z nich.

Błażej Pyrka, ur. 1983 r. w Łodzi. Związany z Telewizją Polską twórca reportaży i filmów dokumentalnych poruszający tematy polonijne i historyczne. Autor zdjęć do filmów dokumentalnych produkowanych w Polsce i za granicą

17F054 Pokój i dobro. Polacy w Peru Dok. 42' reż. Błażej Pyrka prod. TVP SA, TV Polonia Polska (Peru)

W 1991 roku członkowie terrorystycznej organizacji Świetlisty Szlak zamordowali w Pariacoto, małej wiosce na północy Peru, dwóch polskich misjonarzy - o. Michała Tomaszka i o. Zbigniewa Strzałkowskiego. Jak z perspektywy 30 lat oceniać można skutki tej zbrodni? Jak dziś wygląda polska działalność misyjna w Peru? Co przeciętnemu Peruwiańczykowi mówią nazwiska takie jak Ernest Malinowski czy Edward Habich i jak u podnóża Andów postrzegana jest Polska?

Błażej Pyrka, ur. 1983 r. w Łodzi. Związany z Telewizją Polską twórca reportaży i filmów dokumentalnych poruszający tematy polonijne i historyczne. Autor zdjęć do filmów dokumentalnych produkowanych w Polsce i za granicą

17F055 Portrety przeszłości Dok. 57'54" reż. Andrzej Gajewski prod. Piotr Weychert Polska

10 000 nastolatków w latach 50. zakładało w Polsce organizacje niepodległościowe, które stawiały sobie za cel obalenie komunizmu. Malarka Barbara Hempel maluje podwójne portrety pięciorga bohaterów. Dzieli je od siebie 70 lat (jedne powstają na podstawie fotografii ze szkolnych legitymacji, drugie w czasie zdjęć do filmu).

Andrzej Gajewski Absolwent wydz. Reżyserii PWSFTviT w Łodzi. Doktor sztuki filmowej i teatralnej. Od ponad 30. lat realizuje filmy dokumentalne. Laureat nagród na festiwalach w Łodzi (Człowiek w zagrożeniu), Koszalinie (Młodzi i Film), Kielcach (Festiwal Filmów dokumentalnych). Ważniejsze realizacje: „KWK – Wujek”, „Byłem w Sonderkommando), „Stalowe gardła”, dyptyk filmowy „Okupacja Lwowa”.

17F056 Z ziemi włoskiej do Polski Dok. 15'50" reż. Przemysław Toczek prod. TVP SA Polska (Włochy)

Reportaż z północy Półwyspu Apenińskiego, włoskiego Reggio Emilia ukazujący dzieje polskiego hymnu narodowego. To właśnie tam pod koniec XVIII wieku trafili legionści generała Dąbrowskiego - tam Józef Wybicki napisał słowa do Mazurka Dąbrowskiego.

17F057 Inka Teledysk 5;19” wykonawca / reż. Bogdan Sławomir Szymańczak, Jacek Golbert prod. Bogdan Sławomir Szymańczak, Jacek Golbert Polska

W filmie jak i w tekście połączonym z naszą muzyką chcemy dotrzeć do serca, przekazując symboliczne historie Inki . Istota filmu jest stworzenie dzieła by słuchacz odkrywał nowe prawdy historii.

17F058 Chusta Radio 54’21” reż. Alicja Pietruczuk prod. Polskie Radio Białystok Polska

Zrobiona z uprzedzonej waty chusta była niegdyś biała, puszysta i ciepła. Ogrzewała 10-letnią Elżunię w chłodne dni syberyjskiej tułaczki. Wróciła z nią z wywózki do Polski, ale już nie do rodzinnego Lwowa tylko do Torunia. Profesor Elżbieta Smułkowa – językoznawca, białorutenista i ambasador Polski w Republice Białoruś przechowywała ją jak cenną pamiątkę, ostatecznie przekazała do powstającego w Białymstoku Muzeum Pamięci Sybiru, by jako eksponat świadczyła o historii Polaków.

Alicja Pietruczuk – dziennikarz Polskiego Radia Białystok, reportażysta zajmujący się problematyką społeczną i historyczną. Jest laureatką ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów reportażu i dokumentu radiowego

17F059 Polacy w Finlandii Dok. 22’ reż. Błażej Pyrka, prod. Marcin Ziółkowski, Grzegorz Rybak TVP SA, TV Polonia Polska (Finlandia)

W 1966 roku Stefan Widomski wyjechał do Finlandii, gdzie zajął się naprawą telewizorów. Szybko nauczył się języka, skończył studia, został tłumaczem prezydenta Finlandii, a następnie wicedyrektorem rozpoznawalnej na całym świecie firmy Nokia. Opowieść o jego życiu jest punktem wyjścia do przybliżenia ponad stuletniej historii związku Polaków w Helsinkach, wkładu polskich naukowców i artystów w rozwój „ojczyzny św. Mikołaja” oraz przedstawienia najmłodszej fali emigracji.

Błażej Pyrka, ur. 1983 r. w Łodzi. Związany z Telewizją Polską twórca reportaży i filmów dokumentalnych poruszający tematy polonijne i historyczne. Autor zdjęć do filmów dokumentalnych produkowanych w Polsce i za granicą.

17F060 W świątłach zorzy Dok. 20’ reż. Błażej Pyrka, Marcin Ziółkowski, Grzegorz Rybak prod. TVP SA, TV Polonia Polska

W Laponii, krainie leżącej na pograniczu Finlandii i Norwegii, czas płynie inaczej. Surowe warunki, które zmuszają osadników do korzystania z psich zaprzęgów, wydają się być dla Moniki i Maćka spełnieniem ich marzeń. Film przedstawia kilka dni z życia polskiej rodziny, która w 2017 roku zdecydowała się zamieszkać w jednym z najzimniejszych miejsc na ziemi. Opowiedzą o swoim wyborze, jego konsekwencjach, radościach, smutkach i przyjaźni z Finami oraz, co dla nich najważniejsze, swojej największej pasji – psich zaprzęgach.

Błażej Pyrka, ur. 1983 r. w Łodzi. Związany z Telewizją Polską twórca reportaży i filmów dokumentalnych poruszający tematy polonijne i historyczne. Autor zdjęć do filmów dokumentalnych produkowanych w Polsce i za granicą

17F061 Testament Żurowskiego Dok. 52’07’ reż. Sławomir Koehler prod. TVP SA Polska

Film opowiada o mniej znanych wydarzeniach, które rozgrywały się na warszawskiej Pradze od drugiej połowy lipca 1944 roku do stycznia 1945. Opowieść bazuje na relacjach żyjących dziś świadków, powstańców i ich komendanta, prześladowanych przez NKWD i UB, oraz na testamentie Antoniego Żurowskiego, pseudonim Papież, dowódcy powstania warszawskiego na Pradze, który po wojnie przez lata ukrywał się pod przybranym nazwiskiem. Jego swoisty polityczny testament został nagrany do kamery u schyłku życia przez syna pułkownika.

Sławomir Koehler - reżyser, scenarzysta, recenzent, dziennikarz, architekt, wykładowca. Reżyseria filmowa studia dzienne państwowe PWST i F , Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. II reżyser filmów fabularnych / współpraca reżyserska m.in. z reż.: K. Zanussim, J. Kondratiukiem, B. Lindą, L. Wosiewiczem, P. Łazarkiewiczem / Od roku 1990 dziennikarz TVP i telewizjami zagranicznymi. Zrealizował ok. 100t filmów dokumentalnych wielokrotnie

nagradzanych i wyróżnianych na festiwalach krajowych i międzynarodowych, filmów emitowanych m.in. w niemieckiej Mitteldeutscher Rundfunks, RDF, francusko- niemieckim kanale „Arte”, BBC i innych. Ponadto jest autorem kilkuset reportaży filmowych, programów publicystycznych, notacji, recenzji filmowych i artykułów **prasowych**. Częściowa filmografia dostępna w www.fillmpolski.pl

17F062 A Kurzak – portret gwiazdy pop Dok. 25’ reż. Agata Ałykow-Franas prod. TVP SA Katarzyna Kozłowska-Domańska Polska

17F063 Niezapomniane opowieści z Umianowic Cz.1 Dok 27’43” reż. . Krzysztof Malara prod. Gabriel Malara Film Polska

17F064 Kto nie zna ojca twarzy...” Poznańskie rodziny katyńskie Dok. 38’ reż. Jacek Kubiak prod. Wydawnictwo Miejskie Poznania Polska

Zrazu nic nie wiadomo. Czekanie. Listy do Mikołaja, „żeby przysłał Tatę”. Niektórzy wiedzieli. Ale zdanie „Zginął w Katyniu” mogło zamykać dostęp do szkoły lub miejsca pracy. Gdy Rosja ogłosiła listy pomordowanych - mówi Jadwiga, jedno z ośmiorga „dzieci katyńskich” we filmie - „poczułam, jakbym go w tym dopiero momencie znalazła”. Film jest intymną opowieścią rodzinną i zapisem fenomenu zbiorowej pamięci.

Jacek Kubiak Dziennikarz, dokumentalista. Stałym tematem jego prac jest historia Wielkopolski, m.in. „Jasnowłosa prowincja/Die blonde Provinz” (o nazistowskich deportacjach Wielkopolan, wspólnie z Klausem Salge, dla niemiecko-francuskiego kanału ARTE, Polsko-niemiecka Nagroda Dziennikarska 2010) oraz „Pod Nowym Dębskiem padł...” (2019, o bitwie nad Bzurą, TVP Historia). Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2006).

17F065 -17F084 Żołnierze Chrystusa cykl 19 programów (90 lat walki o polską duszę) Radio 19x15’ 4:33’11” reż. Ks. Mariusz Sokołowski prod. Ks. Mariusz Sokołowski SChr (Radio Maryja) Towarzystwo Chrystusowe USA, Grecja, Anglia, Brazylia, Australia

29 sierpnia 2020, odcinek z ks. Olegiem Szpieciem z Białorusi. Podcast MaPa

<https://www.youtube.com/watch?v=tMITikjyU5Q> III Nagroda na Festiwalu „NIEPOKALNA 2021”

„**ŻOŁNIERZE CHRYSTUSA** (90 lat walki o polską duszę)” to cykl rozmów z kapłanami, duszpasterzami Polonii z Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej nagrane na przestrzeni lat 2018-2022. Nagrania zebrane w całość i przygotowane do emisji radiowej w 90. rocznicę powstania zgromadzenia księży i braci chrystusowców, których misją, jest posługa duszpasterska wśród Polonii. Wywiady są obrazem życia duszpasterza polonijnego, jego radości i smutków a także opisem zmagania i trosk polskich emigrantów. To swoista opowieść, którą można nazwać: Losy Polaków i ich duszpasterzy.

Ks. Mariusz Sokołowski ks. Mariusz Sokołowski SChr, z zawodu jest marynarzem, z powołania księdzem zakonnym (chrystusowcem) a z zamiłowania radiowcem. Przygotowuje audycje, wywiady, reportaże o życiu Polonii. Posługiwał Polonii w Niemczech, Holandii służył Polonii w Melbourne, w Australii. Obecnie pracuje w Radiu Maryja w Toruniu. Od października 2022 r. jest studentem dziennikarstwa na AKSiM w Toruniu i studentem UKSW w Warszawie, oddział KOLBIANUM w Niepokalanowie.

17F085 UA/PL 1 Dok. 15’ reż. Cezary Ciszewski prod. TVP Polonia Polska/Ukraina

17F086 UA/PL 2 Dok. 15’ Cezary Ciszewski TVP Polonia Polsk/Ukraina

17F087 UA/PL 3 Dok. 3’ Cezary Ciszewski TVP Polonia Polska/Ukraina

Dwujęzyczny i dwunarodowościowy program publicystyczny z dokumentalną misją opisaną wielkiego zbliżenia się dwóch narodów w obliczu napaści rosyjskiego agresora na naszego wschodniego sąsiada

Ukrainę . Prowadzą program przedstawiciele dwóch narodów UA/PL używając języków swoich krajów a w napisach tłumaczone są wypowiedzi na język sąsiada . To samo dotyczy bohaterów programu . Anna Lvova - studentka dziennikarstwa na UW urodzona i wychowana w Równem prowadzi też wywiady z ukraińskimi uczestnikami programu co daje poczucie wyjątkowej swobody i głębokości ich relacji reporterskiej . Cezary Ciszewski pomysłodawca programu i doświadczony dziennikarz prowadzi wywiady z polskimi uczestnikami UA PL z podobnym skutkiem i tu polski tłumaczony jest na ukraiński .

Każdy z poszczególnych odcinków to osobna historia spotkania się Polaków i Ukraińców we wspólnym działaniu . Polacy pomagają Ukraińcom przetrwać wojenną pożogę w prywatnych domach , jeżdżą z pomocą na Ukrainę i organizują zbiórki pomocowe w Polsce . Ukraińskie dzieci trafiają do Polskich szkół a ich mamy do polskich instytucji i firm gdzie znajdują pracę . Realizacja trwała 6 miesięcy podczas wielu wyjazdów na Ukrainę i do ludzi , którzy zrobili coś niezwykłego dla dotkniętych wojną Ukraińców .

Cezary Ciszewski Reżyser, dziennikarz , aktywista warszawski i dokumentalista uliczny . absolwent PWSTiF Łódź i wykładowca na Uniwersytecie Warszawskim Wydział Dziennikarstwa specjalizacja Dokumentalistyka i Dolnośląskiej Szkole Wyższej . Twórca i producent kilkunastu autorskich programów telewizyjnych takich jak : „ Muzyka Łączy Pokolenia „ „ „ WuWuA „ „ „ Miasto w Komie „ „ „ Wolny Ekran „ „ „ Polonia w Komie „ „ „ Przekaz Bezpośredni „ „ „ Powroty „ i ostatnio UA/PL. . Nauczając dokumentalizmu ulicznego i mobilnego w ramach stworzonego w 2008 roku ruchu Miasta w Komie stworzył kilkadziesiąt dzielnic i miast w komie takich jak : Praga w Komie , Poznań w Komie , Tblissi w Komie i Birma w Komie . Od 2014 tego roku swoje programy (Polonia w Komie , Wolny Ekran , Przekaz Bezpośredni i Powroty) i filmy dokumentalne (Polski Berlin 2020 , Polski Londyn 2021) poświęca emigracji polskiej , której sam był kiedyś częścią .(korespondent zagraniczny Polskie Radio i Radio Kolor 1990 – 1996 rok) . W 2022 roku stworzył pierwszy audioserial dokumentalny dla Audioteki : „ Czarny Romans „ . C.C deklaruje , że jego artystyczną drogą numer 1 jest dokumentalizm , ugruntowany i pogłębiany w Łódzkiej Filmowce ale przede wszystkim na ulicach Warszawy i wielu miast świata . Jego pierwszy film dokumentalny „ On powiedział Ni chuja „ jest legendą protestkina zaangażowanego a następny „ Wolność Jest Darem Boga „ z 2005 roku jest jednym z klasyków polskiego kina dokumentalnego . Za swoje filmy dokumentalne otrzymał C.C – ponad 50 nagród w kraju i za granicą .

17F088 Wielkie miniatury Czesława Słania Dok. 26'02” reż. Grażyna Czermińska prod. TVP3 Lublin Polska/Ukraina

Czesław Słania to jeden z najwybitniejszych artystów grafików, nadworny grawer Królestwa Szwecji. Autor ponad 1000 znaczków pocztowych dla 28 krajów, projektant banknotów. Urodził się w roku 1921, dzieciństwo spędził w Osmolicach na Lubelszczyźnie. Tu powstawały jego pierwsze prace zaczynał od podrabianie legitymacji szkolnej i biletów PKP. Jego zdolności fałszerskie przydają się czasie II wojny światowej pracuje w sekcji fałszowania dokumentów. Po wojnie rozpoczyna studia na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Rozgłos przynosi mu praca dyplomowa Bitwa pod Grunwaldem Jana Matejki wykonana stalorytem w formie znaczka pocztowego. Zajęło mu to dwa lata. Pierwszą pracę podejmuje w Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie jako grawer. Jest też autorem znaczków pocztowych. W roku 1956, z powodu złego stanu zdrowia wyjeżdża do Szwecji, gdzie osiada na stałe. Zdobywa uznanie, zostaje naczelnym projektantem Poczty Szwedzkiej. Projektuje dla niej ponad 300 znaczków. W 1972 roku został uhonorowany przez króla Szwecji Gustawa VI Adolfa tytułem Nadwornego Grawera (był także nadwornym grawerem Danii i Monako) i wyróżniony Złotym Medalem Królewskim. Jego nazwisko zostaje wpisane do księgi rekordów Guinnessa, jako autora największej liczby znaczków. Czesław Słania jest także projektantem banknotów m.in dla Argentyny, Belgii, Brazylii, Dominikany, Iranu, Izraela, Kanady i Litwy.

Grażyna Czermińska jest autorką scenariuszy i reżyserem następujących filmów dokumentalnych: „Lobo” TVP3 Lublin, TVP Historia, NInA - film dok. O Józefie Łobodowskim – I nagroda Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w kategorii film dokumentalny na XV Festiwalu Polonijnych „Losy Polaków „Karol Jaroszyński. Historia najbogatszego Polaka” TVP Historia - nagroda na XVI Festiwalu Polonijnych „Losy Polaków” „Brutus,Czarnocka, Maria...Siatka Pułkownika Gano”- TVP Historia -film pokazywany na 32

Festiwalu Filmu Polskiego w Ameryce „Ku beatyfikacji kardynała Stefana Wyszyńskiego. Lubelskie doświadczenia” TVP3 Lublin „Kul był zawsze w Jego sercu” -TVP3 Lublin i KUL, nagroda na XVI Festiwalu Polonijnych „Losy Polaków”, nagroda na XXXVII Międzynarodowym Katolickim Festiwalu Filmów i Multimediiów 2022 film zakwalifikowany do II Festiwalu Kultury Narodowej Pamięć i Tożsamość oraz na XIV Festiwal Niepokorni Niezłomni Wyklęci „Idealne miasto Auschwitz” - TVP1 „Poświęcając życie prawdzie” - TVP Historia

17F089 Walcząca Dok 54' reż. Krzysztof Łukaszewicz prod. Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych/ Zbigniew Domagalski Polska

W okupowanej przez hitlerowskie Niemcy Polsce szaleje terror. Nachalna propaganda triumfu nazistów wywołuje reakcje polskiego podziemia. W odpowiedzi na wszechobecne ekspozycje niemieckich znaków ostatecznego zwycięstwa, Biuro Propagandy i Informacji ZWZ-AK ogłasza konkurs na zaprojektowanie znaku-symbolu polskiego oporu i walki z okupantem. Konkurs przeprowadzony przy zachowaniu wszelkich zasad konspiracji na wiosnę 1942 wygrywa ANNA SMOLEŃSKA, związana z harcerskim ruchem oporu. Zaprojektowany przez nią znak Polski Walczącej stanie się symbolem trwałości narodowego oporu przeciw nazizmowi.

Absolwent Wydziału Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Dziennikarstwa i Nauk Politycznych na Uniwersytecie Warszawskim. Członek Polskiej Akademii Filmowej

17F090 Orleńta. Grodno'39 Fab. 1:44'25" reż. Krzysztof Łukaszewicz prod. Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych/ Zbigniew Domagalski Polska/(Białoruś)

„Orleńta” to pierwszy film poświęcony inwazji wojsk sowieckich na Polskę we wrześniu 1939 roku.

17 września 1939 r. zgodnie z paktem sowiecko-niemieckim Armia Czerwona wkracza do Polski i planuje zdobyć Grodno. Miasto rozpoczyna beznadziejną walkę z okupantami. Małe oddziały wspierane są przez ludność cywilną, głównie młodzież szkolną. To dzieci i młodzież bohatersko bronią miasta i padają ofiarą wyjątkowego okrucieństwa okupantów. Krzysztof Łukaszewicz (ur. 29 lutego 1976 w Szczecinie) – polski reżyser filmowy, scenarzysta. Absolwent Wydziału Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego. Członek Polskiej Akademii Filmowej. Twórca filmów: „Lincz”, „Żywie Białoruś”, „Karbala”.

17F091 Doktor Dok. 58'16" reż. Beata Hyży-Czołpińska prod. TVP SA Białystok Polska

Opowieść o niezwykłym człowieku, który całe życie służył innym. To Tadeusz Rakowiecki – doktor medycyny, a jednocześnie światowej sławy astronom, krytyk literacki, lekarz wojskowy na frontach kilku wojen, patriota i społecznik

Scenarzystka i reżyser filmów dokumentalnych. Autorka filmów nagradzanych na polskich i międzynarodowych festiwalach filmowych. W 2014 roku za „wybitne zasługi na rzecz ukazywania najwartościowszych, często niedocenianych i nieznanych ludzi i miejsc tworzących kulturę regionu” otrzymała Nagrodę Marszałka Województwa Podlaskiego w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

17F092 Miłość większa niż strach Dok 1:05'28" reż. Małgorzata Bartas-Witan prod. Fundacja Centrum Życia i Rodziny Polska

Pomysł na realizację filmu powstał w Fundacji Centrum Życia i Rodziny. Film jest poświęcony rodzinom wychowującym dzieci z niepełnosprawnościami. Pokazuje odwagę i trud, którego podjęli się rodzice, odmawiając dokonania aborcji i decydując się na przyjęcie dziecka. Bohaterami filmu są rodzice oraz ich dzieci, które ze względu na podejrzenie choroby mogły się nigdy nie urodzić. Film pokazuje też działanie instytucji pomagającym rodzinom w przyjęciu i wychowywaniu chorych dzieci. Film powstał tylko dzięki wsparciu prywatnych darczyńców.

Małgorzata Bartas-Witan. Dziennikarka Redakcji katolickiej Polskiego Radia. Prowadząca m.in. na antenie Programu I PR Familijną Jedynekę, w której często podejmuje tematy macierzyństwa. Osobiście mama trojga dorosłych dzieci – żyjących. Dwójkę pożegnała przed ich narodzeniem. To doświadczenia pozwala jej widzieć jaśniej piękno życia, którego trudne doświadczenia nie kończą, a jedynie zmieniają charakter relacji. Bo Miłość nie kończy się nigdy. Jest silniejsza niż strach – także ten przed śmiercią, czy chorobą.

17F093 Dziwak? Interpretacje Dok. 55' reż. Anna Duda prod. TVP3 Lublin dla TVP Kultura Polska

Dokument stanowi próbę artystycznego odtworzenia spojrzenia Norwida na współczesne mu czasy. Film jest jednocześnie próbą zrozumienia jego sposobu myślenia, który znajdował odzwierciedlenie w twórczości wybitnego XIX-wiecznego poety. Jak to by było być Norwidem? Bo wszyscy mówią, że geniusz, ale że dziwak, że samotnik, że nieszczęśnik, że nikt go nie rozumiał, że z życiem niespecjalnie dał sobie radę, że skazany na zły los, że kochał w uniesieniu bez wzajemności, zmarł w biedzie w przytułku, a i po śmierci pochowano go obok tych, których specjalnie nie lubił. A co jeśli to mit? Co jeśli Norwid był towarzyski, lubiany, współpracował z Polonią na emigracji? Co jeśli się stylizuje, bo jego wybór wynika z obserwacji życia? Żeby zrozumieć Norwida, trzeba pójść za nim, podążyć za jego azymutami (Niemcy, Włochy, Francja, Stany Zjednoczone), trzeba popatrzeć na tamten świat w kontekście czasów, w których żył i poprzez wybrane teksty wierszy, listów, dramatów, prozy z perspektywy jego jako filozofa, indywidualisty, artysty wszechstronnego.

Anna Duda Reżyser filmów dokumentalnych, widowisk, koncertów, dziennikarz TVP, dramaturg, scenarzysta, wykładowca akademicki, tłumacz przysięgły, dr nauk prawnych. Stypendystka programów filmowych i naukowych w Bonn, Brukseli, Monachium, Amsterdamie. Laureatka nagród za prace artystyczne, filmowe, m.in. „Boundless Media Award”, „Jańcio Wodnik”, „Strzała Północy”, nagrody na PIK-u za najlepszy program publicystyczny i najlepszy program kulturalny.

17F094 Inżynier – Antoni Zięba Dok. 28'13" Mateusz Gurbiel, Katarzyna Urban Polskie Stowarzyszenie obrońców Życia Człowieka Polska

Film dokumentalny o inż. Antonim Ziębie. Był liderem środowiska, które zmieniło prawo dt. aborcji w Polsce i doprowadziło do zapisu w Konstytucji prawa do ochrony życia od poczęcia. Wydawał pisma katolickie. Pomagał samotnym matkom. Założył Krucjatę Modlitwy w Obronie Poczętych Dzieci oraz World Prayer for Life. Był prezesem Polskiego Stowarzyszenia Obrońców Życia Człowieka. Bronił życia przez 40 lat.

Katarzyna Urban - członkini Polskiego Stowarzyszenia Obrońców Życia Człowieka, przez wiele lat w zarządzie, była członkini Zarządu Polskiej Federacji Ruchów Obrony Życia, dziennikarka mediów katolickich.

Mateusz Gurbiel – Kino to jego pasja. Uwielbia podróże, a wolny czas najchętniej spędza w towarzystwie przyjaciół i zwierząt.

17F095 Indeks i karabin Dok. 97' Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej Polska

Film przedstawia historię idei „tajnego nauczania” unikalnej formy walki z Niemcami, ukierunkowanej na wykształcenie polskiej inteligencji systematycznie niszczonej przez hitlerowców. Tajna Organizacja Nauczycielska (TON), zaczęła swoją działalność już w momencie kapitulacji Warszawy w 1939 r. – poprzez współpracę z Departamentem Oświaty i Kultury Polskiego Państwa Podziemnego – aż do czynnego włączenia się adeptów okupacyjnego nauczania w życie codzienne po wyzwoleniu. W filmie wykorzystano wspomnienia profesorów, studentów i uczniów, z których wyłania się fascynujący obraz historii walki o wiedzę w zakresie wyższym we wszystkich zawodach łącznie z medycyną.

Hanna Zofia Etemadi – scenarzystka, reżyserka, dziennikarka jest autorką szeregu filmów dokumentalnych poświęconych zapomnianym epizodom z tragicznej historii II wojny światowej oraz

niezwykłym postaciom, przedstawicielom polskiej inteligencji, które zasłużyły się w odbudowie niepodległej Polski. Odznaczona Brązowym Medalem "Zasłużony Kulturze Gloria Artis" (2015). Laureatka "Płatynowej Szabli" za całokształt artystycznej twórczości filmowej poświęconej historii i tradycjom obronnym w kategorii filmu dokumentalnego na VII Międzynarodowym Festiwalu Filmów Historycznych i Wojskowych w Warszawie (2016).

17F096 Echa pamięci. W cieniu obozu Dok. 23'10" reż. Paulina Ibek Maria Terlecka-Kosowska, prod. TVP3 Kraków Polska

Oboz koncentracyjny Auschwitz-Birkenau na lata naznaczył Oświęcim. W pamięci nie ma tego, że to miasto z niemal 800-letnią historią. Wielu z mieszkańców Oświęcimia i okolic, niejednokrotnie z narażeniem nie tylko swojego, ale życia całej swojej rodziny, starało się pomóc więźniom obozu w jakikolwiek możliwy sposób. Mieszkańcy ziemi oświęcimskiej dzielą się z nami swoimi wspomnieniami z czasów okupacji.

Paulina Ibek – scenarzystka, reżyserka; absolwentka politologii na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie oraz filologii rosyjskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim; ukończyła kurs reżyserii dokumentalnej DOK PRO w Szkole Wajdy w Warszawie; autorka filmów dokumentalnych, reportaży i programów telewizyjnych; związana zawodowo z krakowskim ośrodkiem Telewizji Polskiej.

17F097 Nam nie wolno było płakać Dok. 35'15" reż. Paulina Ibek prod. Maria Guzy

Historia Lidii Maksymowicz rozpoczyna się w 1940 roku. 14 grudnia przychodzi na świat w rodzinie Anny i Aleksieja Boczarowów. O tym jednak dowie się dopiero mając 22 lata. Tak jak o tym, że jej prawdziwe imię to Ludmiła. Ludmiłą Lidia przestaje być w grudniu 1943 roku. Staje się numerem. Jako trzyletnia dziewczynka trafia do obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau

Paulina Ibek – scenarzystka, reżyserka; absolwentka politologii na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie oraz filologii rosyjskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim; ukończyła kurs reżyserii dokumentalnej DOK PRO w Szkole Wajdy w Warszawie; autorka filmów dokumentalnych, reportaży i programów telewizyjnych; związana zawodowo z krakowskim ośrodkiem Telewizji Polskiej.

17F098 Ślad Dok. 53' reż. Maria Wiernikowska, prod. Anna Ferens, Redakcja Filmu Dokumentalnego TVP Polska

Tatusz zrobił mu drewnianego konika na patyku - kiedy chłopczyk wędrował nad Irtysz, na piaszczystej drodze zostawiał ślad, po którym mogli go odnaleźć. Dziś ma 99 lat, a jego córka wyrusza szukać tamtych miejsc. Próbuje znaleźć dom polskich zesłańców w Kazachstanie. Odkrywa historię prywatną, która jest bliska wielu Polakom, skazanym na Syberię. Opowiada wydarzenia sprzed stu lat na tle dzisiejszego Kazachstanu, który z trudem wydobywa się spod sowieckiej i rosyjskiej dominacji.

Maria Wernikowska Reporter; publikowała m. in, w TVP, Gazecie Wyborczej, Rzeczpospolitej, Przekroju, Radiu Zet. Korespondencje z konfliktów w Czeczenii, Bośni, Iraku, Izraela itp. Nagrody: SDP, PEN-Clubu, im. Fikusa i inne

17F099 Dziewczyny z Armii Krajowej. Z miłości do Polski Dok. 2'35" Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej Polska

Film koncentruje się na młodych kobietach w szeregach AK, które w walce z okupantem straciły życie. Przybliżając sylwetki kilku sanitariuszek, łączniczek, wywiadowczyń i żołnierzy, upamiętniamy tysiące takich jak Anna Smoleńska, pomysłodawczyni symbolu Polski Walczącej i ofiara Auschwitz, Janina Przysiężniak, łączniczka i sanitariuszka, którą komuniści zamordowali w siódmym miesiącu ciąży, czy Zofia Jarkowska-Krauze, poległa w Powstaniu Warszawskim 18dni po ślubie.

W ramach szerokiej działalności naukowo-badawczo-archiwalno-edukacyjnej Instytutu Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej IPN zajmuje się m.in. promowaniem i popularyzowaniem najnowszej historii Polski na arenie międzynarodowej, szczególnie w środowiskach polonijnych.

**17F100 Oświatowcy. Juozas Laukaitis Anim. 3' reż. Joanna Polak prod. Bożena Szroeder
Polska (Litwa)**

W 1906 roku, księża Laukaitis, Dvaranauska, Narjauskas, założyli w Sejnach drukarnię, pierwszą wydającą czasopisma w zakazanym przez Rosjan do 1904 roku języku litewskim

Joanna Polak, reżyser i animator filmowy, nagrodzona za filmy animowane, własne i realizowane pod jej opieką przez dzieci i młodzież na wielu festiwalach całego świata

**17F101 Czarna Perła Bałkanów Dok. 23' reż. Marzanna Grdeń prod. TVP Polonia Polska
(Czarnogóra)**

Reportaż „**Czarna Perła Bałkanów**” to filmowa opowieść o Czarnogórze, małym bałkańskim kraju, który stał się drugą ojczyzną dla prawie dwustu Polek i Polaków. Piękne krajobrazy i urokliwe czarnogórskie miasteczka są tłem dla opowieści o arcyciekawej historii tego kraju i jego związkach z Polską. Bohaterami tej powieści są mieszkający w Czarnogórze Polacy i Czarnogórcy związani z naszym krajem więzami rodzinnymi lub kontaktami zawodowymi

Marzanna Grdeń jest autorką reportaży i audycji telewizyjnych poświęconych tematyce polonijnej oraz kulturalnej.

**17F102 Emigracja serc Polski w Czarnogórze Dok. 27'35" reż. Marzanna Grdeń
prod. TVP Polonia Polska (Czarnogóra)**

Reportaż „Emigracja serc. Polki w Czarnogórze” to czasem zabawna, częściej słodko-gorzka, ale zawsze pełna wzruszeń, emocjonalna opowieść Polek, które postawiły na miłość, ale nie zapomniały o swoich korzeniach-kultywują polskie tradycje i podtrzymują więzi z Polską. Swoje historie miłosne i rodzinne opowiadają przedstawicielki kilku pokoleń Polek: Wanda Vujicić, Marzena Pericić, Bożena Knezević, Teresa Medojević, Anita Burzanović, Teresa Obradović, Elżbieta Turković i Marta Borowiec-Jokić. Mówią o swoim życiu w nowym miejscu, wyzwaniach przed jakimi stanęły, różnicach kulturowych, tęsknocie za krajem, wychowywaniu dzieci w dwujęzycznych rodzinach i kultywowaniu polskich tradycji.

Marzanna Grdeń jest autorką reportaży i audycji telewizyjnych poświęconych tematyce polonijnej oraz kulturalnej.

**17F103 Podróżnik – akcja inteligencja Dok. 56' reż. Hanna Zofia Etemadi prod. Wykonawczy
Barbara Ławska / Stowarzyszenie Kulturalne Bliżej Tradycji i Kultury - prezes Jolanta Fijałkowska-
Pilarczyk Polska**

Gdynia (Ogólnopolski Festiwal Filmowy "Niepokorni, Niezłomni, Wyklęci")-Nagroda Platformy Europejskiej Pamięci i Sumienia za "szczególne ukazanie losów Europy XX wieku" 2020 Warszawa (Festiwal Filmów Edukacyjnych "Edukino")- Złoty Kopernik w kategorii: Historia 2020

Film „Podróżnik Akcja Inteligencja” to opowieść oparta na wspomnieniach Mariana Głowki – nauczyciela i harcmistrza ze Śląska, aresztowanego wiosną 1940 r. w ramach niemieckiej „Akcji Inteligencja”.

Bohater filmu był więźniem pięciu obozów koncentracyjnych: KL Dachau, KL Matthausen-Gusen, KL Auschwitz, KL Gross-Rosen oraz KL Hersbruck. Przeżył „marsz śmierci” z KL Hersbruck do KL Dachau.

Hanna Zofia Etemadi – scenarzystka, reżyserka, dziennikarka jest autorką szeregu filmów dokumentalnych poświęconych zapomnianym epizodom z tragicznej historii II wojny światowej oraz niezwykłym postaciom, przedstawicielom polskiej inteligencji, które zasłużyły się w odbudowie niepodległej Polski. Odznaczona Brązowym Medalem "Zasłużony Kulturze Gloria Artis" (2015). Laureatka "Płatynowej Szabli" za całokształt artystycznej twórczości filmowej poświęconej historii i tradycjom obronnym w kategorii filmu dokumentalnego na VII Międzynarodowym Festiwalu Filmów Historycznych i Wojskowych w Warszawie (2016).

17F104 To On cię znalazł Dok. 50'34" reż. Gabriela Mruszczak prod. Bogusław Sobczak Polska

Maksymilian Kolbe jest na tyle rozpoznawalną postacią, że... niejednokrotnie słyszał o nim Dagmar, mieszkaniec miejscowości nieopodal Oświęcimia. Bardzo przejął się tym, kiedy do jego rąk trafiła

przedwojenna fotografia świętego. I choć sam jest niewierzący i dystansujący się od wiary, postanowił na swój sposób „pozbiierać” wydarzenia, które w jego życiu się dzieją, a gdzie w tle pojawia się jakby mimochodem św. Maksymilian. W końcu Dagmar wyrusza w drogę z fotografią o.Kolbe, by odkryć, dlaczego ten święty pojawił się w jego życiu. Ale czy to odkryje?

Dziennikarz, reżyser filmów dokumentalnych, współpracuje z TVP. Absolwentka historii i PR na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, a także sztuki operatorskiej w krakowskiej Akademii Multi Art, ukończyła też kurs scenariusza filmu dokumentalnego w Krakowskiej Szkole Scenariuszowej. Przeprowadziła blisko 200 wywiadów filmowych (notacji) ze świadkami historii, w tym głównie z byłymi więźniami KL Auschwitz oraz mieszkańcami ziemi oświęcimskiej niosącymi pomoc więźniom obozu. W ramach szerokiej działalności naukowo-badawczo-archiwalno-edukacyjnej Instytutu Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej IPN zajmuje się m.in. promowaniem i popularyzowaniem najnowszej historii Polski na arenie międzynarodowej, szczególnie w środowiskach polonijnych

17F105 Prezes IPN o Międzynarodowym Dniu Pamięci o Ofiarach Holokaustu Dok.

Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej

Obok obozu zagłady Treblinka II istniało drugie bardzo ważne miejsce kaźni, które należy ocalić od zapomnienia. To oddalony o dwa kilometry Niemiecki Karny Obóz Pracy przymusowej Treblinka I funkcjonujący od lata 1941 roku do końca lipca 1944 roku.

17F106 Karny obóz pracy przymusowej Treblinka I cykl Ocalić od zapomnienia Dok. 4'26"

Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej

17F107ang Międzynarodowy Dzień Pamięci o ofiarach Holokaustu cykl Ocalić od zapomnienia

Dok. 3'48" prod. Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej Polska

W związku z Międzynarodowym Dniem Pamięci o Ofiarach Holokaustu, Prezes Instytutu Pamięci Narodowej zaprasza Państwa na wystawę rzeźb „Obraz Treblinki w oczach Samuela Willenberga”, ostatniego świadka buntu w obozie

W ramach szerokiej działalności naukowo-badawczo-archiwalno-edukacyjnej Instytutu Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej IPN zajmuje się m.in. promowaniem i popularyzowaniem najnowszej historii Polski na arenie międzynarodowej, szczególnie w środowiskach polonijnych.

17F108 Otwarcie odnowionego cmentarza polskiego w Rusape w Zimbabwe Dok. 3'41"

prod. Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej

Film przedstawia, jak Instytut Pamięci Narodowej, w ramach projektu „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”, obok upowszechniania wiedzy o polskim wysiłku zbrojnym podczas II wojny światowej oraz o losach ludności cywilnej ewakuowanej z ZSRS wraz z armią gen. Andersa, troszczy się również o pozostawione na trasach wojennej wędrówki groby naszych rodaków – materialne znaki pamięci o nich. W ramach szerokiej działalności naukowo-badawczo-archiwalno-edukacyjnej Instytutu Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej IPN zajmuje się m.in. promowaniem i popularyzowaniem najnowszej historii Polski na arenie międzynarodowej, szczególnie w środowiskach polonijnych.

17F109 Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności w Afryce – projekt IPN [INAUGURACJA] Dok. 3'24"

prod. Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej

Film przedstawia międzynarodowy projekt IPN, który ma na celu ukazanie wędrówki ponad 116. tysięcy Polaków podczas II Wojny Światowej – cywilów i żołnierzy generała Władysława Andersa – oraz szlaku bojowego 1. Dywizji Pancerniej generała Stanisława Maczka. Film dotyczy uroczystej inauguracji projektu w Afryce. W ramach szerokiej działalności naukowo-badawczo-archiwalno-edukacyjnej Instytutu Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej IPN zajmuje się m.in. promowaniem i popularyzowaniem najnowszej historii Polski na arenie międzynarodowej, szczególnie w środowiskach

17F110 Upamiętnienie ofiar akcji Reinhardt [Impresja] Dok. Prod. Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej

W ramach szerokiej działalności naukowo-badawczo-archiwalno-edukacyjnej Instytutu Pamięci Narodowej, Biuro Współpracy Międzynarodowej IPN zajmuje się m.in. promowaniem i popularyzowaniem najnowszej historii Polski na arenie międzynarodowej, szczególnie w środowiskach polonijnych.

17F111 Sierpem w plecy Dok. 34' reż. Sławomir Koehler prod. TVP SA Polska (Rosja)

Film o sowieckiej inwazji na Polskę we wrześniu 1939 roku łamiącej polsko - sowiecki pakt o nieagresji, o pakcie Ribbentrop - Mołotow będącym IV rozbiorem Polski, o losach Polaków zamieszkałych na terenach zajętych przez Rosję sowiecką w pierwszych dniach i latach po inwazji.

W środku nocy 17 września 1939r. ambasadorowi Polski w Moskwie, Wacławowi Grzybowskiemu, wręczono przewrotną notę dyplomatyczną informującą o wkroczeniu Armii Czerwonej, która jakoby miała na celu ochronę narodu polskiego. Historia opowiedziana przez świadków, uczestników zdarzeń z komentarzami historyków. Film o dramatycznych walkach Polaków z sowietami, między innymi o obronie Grodna, aresztowaniach i wywózkach na Syberię, masowych zabójstwach dokonanych na polskich żołnierzach i ludności cywilnej, o cynicznej polityce i propagandzie sowieckiej głoszącej pseudo wyzwolenie hasła wobec Polaków, też o niektórych polskich środowiskach pozostających pod sowiecką okupacją Aktualnością filmu są paralele dot. agresji, ludobójstwa i propagandy, jaką dzisiaj stosuje Putin, propagandy pełnej kłamstwa i cynizmu podobnej do tej w sowieckiej Rosji. W filmie cytowane są m.in. sowieckie teksty propagandowe. Podobnie, jak dziś u Putina brzmią ówczesne hasła o idei wyzwolenia narodu : Armia Czerwona i naród sowiecki niesie wolność Zachodniej Ukrainie... Innym podobieństwem są listy proskrypcyjne sporządzane wówczas w celu zgładzenia wielu Polaków, lub wywiezienia ich na Syberię... Dziś na takich listach znalazły się nazwiska Ukraińców. Kolejnym podobieństwem jest zagłada ludności cywilnej i liczne kradzieże mienia dokonywane przez rosyjskich żołnierzy.

Kolejnym...nakłanianie do zdrady żołnierzy napadniętego kraju wobec dowódców. Wówczas Stalin dokonywał rozbioru Polski napadając w nocy na nasz kraj . W bieżącym roku Putin podjął próbę dokonania rozbioru Ukrainy

Sławomir Koehler - reżyser, scenarzysta, recenzent, dziennikarz, architekt, wykładowca. Reżyseria filmowa studia dzienne państwowe PWST i F , Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. II reżyser filmów fabularnych / współpraca reżyserska m.in. z reż.: K. Zanussim, J. Kondratiukiem, B. Lindą, L. Wosiewiczem, P. Łazarkiewiczem / Od roku 1990 dziennikarz TVP i telewizjami zagranicznymi. Zrealizował ok. 100t filmów dokumentalnych wielokrotnie nagradzanych i wyróżnianych na festiwalach krajowych i międzynarodowych, filmów emitowanych m.in. w niemieckiej Mitteldeutscher Rundfunks, RDF, francusko- niemieckim kanale „Arte”, BBC i innych. Ponadto jest autorem kilkuset reportaży filmowych, programów publicystycznych, notacji, recenzji filmowych i artykułów **prasowych**. Częściowa filmografia dostępna w www.fillmpolski.pl

17F112 Grudzień 70. Interesy władzy Dok. 52' reż. Sławomir Koehler prod. TVP SA Polska

Film pokazuje, co działo się na szczytach władzy w czasie wydarzeń na Wybrzeżu. Autorzy podejmują próbę odpowiedzi na pytania stawiane od dziesiątek lat, obalając tym samym liczne mity. Czy społeczny bunt przeciwko podwyżkom cen był spontaniczny, czy został sprowokowany i był manipulowany przez służby specjalne? Czy walka frakcyjna wewnątrz aparatu partyjno-państwowego miała na to wpływ? Czy obalenie Władysława Gomułki było efektem spisku i czy mieliśmy wtedy do czynienia z elementami zamachu stanu? Dlaczego Moskwa była zainteresowana zmianą na stanowisku I sekretarza? Dlaczego doszło do rozlewu krwi i kto jest za to odpowiedzialny?

W filmie wypowiadają się m. in.: syn Władysława Gomułki, Ryszard Strzelecki Gomułka, Wojciech Jaruzelski, Czesław Kiszczak, Stanisław Kania, Stanisław Kociołek, Józef Tejchma, Jan Ptasieński, Lech Wałęsa, Andrzej Gwiazda, ponadto profesorowie: Antoni Dudek, Jerzy Eisler, Andrzej Friszke, Jadwiga Staniszkis, a także uczestnicy tamtych wydarzeń i rodziny ofiar.

Sławomir Koehler - reżyser, scenarzysta, recenzent, dziennikarz, architekt, wykładowca. Reżyseria filmowa studia dzienne państwowe PWST i F , Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. II reżyser filmów fabularnych / współpraca reżyserska m.in. z reż.: K. Zanussim, J. Kondratiukiem, B. Lindą, L. Wosiewiczem, P. Łazarkiewiczem / Od roku 1990 dziennikarz TVP i telewizjami zagranicznymi. Zrealizował ok. 100t filmów dokumentalnych wielokrotnie nagradzanych i wyróżnianych na festiwalach krajowych i międzynarodowych, filmów emitowanych m.in. w niemieckiej Mitteldeutscher Rundfunks, RDF, francusko- niemieckim kanale „Arte”, BBC i innych. Ponadto jest autorem kilkuset reportaży filmowych, programów publicystycznych, notacji, recenzji filmowych i artykułów prasowych. Częściowa filmografia dostępna w www.fillmpolski.pl

17F113 Byliśmy pierwsi. Poznań '56 Dok. 26' reż. Sławomir Koehler TVP SA Polska

Film o poznańskim krwawym proteście przeciwko komunistycznej władzy z udziałem uczestników wydarzeń i świadków. O chłopakach z poznańskich ulic pragnących wolności, którzy dziś są w b. podeszłym wieku. Z bronią w rękę walczyli z systemem komunistycznej władzy, gdy związkowcy z zakładów "Cegielskiego" i innych, domagający się jedynie spełnienia postulatów, dotyczących standardów pracy i płacy, wycofali się do domów. Wydarzenia poznańskie opowiedziane przez różne grupy uczestników, przez byłych związkowców z poznańskich fabryk, przez grupę bojowników dowodzonych przez Janusza Kulasa ps. Edi Polo, przez chłopaków z rogów poznańskich ulic, byłych rockandrollowców, jazzmenów z kręgu Komedy związanej z Poznaniem, studentów, bikiniarzy i innych. Wszyscy oni walczyli przeciw systemowi i przeciw sowieckiej dominacji. Film m.in. podejmuje wątek masakry na ul. Kochanowskiego, gdzie z okien budynku bezpieki w kierunku tłumu padły strzały. Wówczas nastoletni Romek pod gradem kul podniósł sztandar, co wywołało entuzjazm demonstrantów. Po chwili został zastrzelony. Dziś istnieje kilka interpretacji świadków tego wydarzenia. Sprawców do dziś nie ukarano. Roman Strzałkowski stał się symbolem i bohaterem licznych utworów literackich. Jedną z głównych bohaterek filmu jest była poznańska tramwajarka, czynna uczestniczka wydarzeń, ranna a potem torturowana przez UB. Słynna fotografia ze sztandarem poplamionym jej krwią obiegała cały świat, dzięki zagranicznym korespondentom, którzy przyjechali na Targi Poznańskie w 56 roku.

Sławomir Koehler - reżyser, scenarzysta, recenzent, dziennikarz, architekt, wykładowca. Reżyseria filmowa studia dzienne państwowe PWST i F , Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. II reżyser filmów fabularnych / współpraca reżyserska m.in. z reż.: K. Zanussim, J. Kondratiukiem, B. Lindą, L. Wosiewiczem, P. Łazarkiewiczem / Od roku 1990 dziennikarz TVP i telewizjami zagranicznymi. Zrealizował ok. 100t filmów dokumentalnych wielokrotnie nagradzanych i wyróżnianych na festiwalach krajowych i międzynarodowych, filmów emitowanych m.in. w niemieckiej Mitteldeutscher Rundfunks, RDF, francusko- niemieckim kanale „Arte”, BBC i innych. Ponadto jest autorem kilkuset reportaży filmowych, programów publicystycznych, notacji, recenzji filmowych i artykułów prasowych. Częściowa filmografia dostępna w www.fillmpolski.pl

17F114 Dawno temu w PRL – Dok. 26' reż. Sławomir Koehler TVP SA Polska

Film o walce gdańskiej młodzieży radykalnie sprzeciwiającej się PRL-owskiemu systemowi. Bardzo młodzi wówczas ludzie stali się ofiarami marcowych represji władzy. W 1968 roku niektórzy z nich zapłacili wysoką cenę za swoją postawę. Najwyższą karę, 10 lat pozbawienia wolności, otrzymał wówczas 17-letni Jakub Szadaj. Został ukarany głównie za to, że był Polakiem pochodzenia żydowskiego. Próbowano mu wmówić, że był przywódcą zbrojnej grupy młodzieżowej. Po niespełna 40 latach jego PRL-owska trauma odżyła. Jakub dowiedział się, że jego najbliższy przyjaciel donosił na niego do SB.

Sławomir Koehler - reżyser, scenarzysta, recenzent, dziennikarz, architekt, wykładowca. Reżyseria filmowa studia dzienne państwowe PWST i F , Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. II reżyser filmów fabularnych / współpraca reżyserska m.in. z reż.: K. Zanussim, J. Kondratiukiem, B. Lindą, L. Wosiewiczem, P. Łazarkiewiczem / Od roku 1990 dziennikarz TVP i telewizjami zagranicznymi. Zrealizował ok. 100t filmów dokumentalnych wielokrotnie nagradzanych i wyróżnianych na festiwalach krajowych i międzynarodowych, filmów emitowanych m.in. w niemieckiej Mitteldeutscher Rundfunks, RDF, francusko- niemieckim kanale „Arte”, BBC i innych. Ponadto jest autorem kilkuset reportaży filmowych,

programów publicystycznych, notacji, recenzji filmowych i artykułów prasowych. Częściowa filmografia dostępna w www.fillmpolski.pl

17F115 Współpracowałem z TW Ewa – Max Dok. 26' reż. Sławomir Koehler prod. TVP SA Polska

Film dokumentalny o fenomenie niezwyklej determinacji wiernych funkcjonariuszy SB, którą uosabiali: Zofia Nena O'Bretenny, wraz ze swym oficerem prowadzącym, kapitanem SB, przyczyniając się skutecznie do prześladowań pisarza Leona Lecha Beynara ps. Paweł Jasienica i powstania odium wiszącego nad nim jeszcze długie lata po jego śmierci. To właśnie ów kapitan, Nenie, współpracownicze SB od 1963 roku, wyznaczał wciąż nowe zadania. Nena nosząca pseudonim "Ewa - Max" sumiennie współpracowała od 1963 roku do 1989 z SB, jednocześnie ciesząc się powodzeniem towarzyskim w kręgach opozycyjnych. Dopiero w 1992 roku okazało się, że podejrzenia jeszcze z lat 70. Stefana Kisielewskiego, Marty Miklaszewskiej, Janusza Szpotańskiego i Adama Michnika, że Zofii Beynar Czczot córki Jasienicy, że donosiła, okazały się słuszne. Dzisiaj współpracownik i przyjaciel Zofii, czyli tw. "Ewy - Max" ocenia swoje dokonania sprzed czterdziestu kilku lat, dowiemy się, krążąc wraz z nim po miejscach, które od tamtego czasu niewiele się zmieniły. W wieczór przedwigilijny odwiedza córkę Jasienicy spowiadając i tłumacząc się ze swoich czynów. W filmie kapitan, będący dziś uosobieniem "wyrzutów sumienia", krąży po miejscach spotkań z Ewą. Ma wiele okazji, by spacerować tam, gdzie niegdyś dumny spełniał swoją misję. Dostarczał raporty trafiające na biurko towarzysza „Wiesława”, by spokojnie, z poczuciem spełnienia wobec racji stanu systemu, któremu służył, wracać do mieszkania, w którym nadal przebywa. Kamera podąża za nim... zaglądając w te miejsca i rejestrując rozmowy z ludźmi, którzy jeszcze coś pamiętają z wydarzeń obrosłych legendą. Pokazane są miejsca sygnowane w notesie kapitana: "lk" lokale konspiracyjne, domy, mieszkania, kawiarnie i inne, które wskazał kapitan SB, dziś pełen skruchy. Atrakcją filmu jest spotkanie Ewy Beynar Czczott, córki Jasienicy z Pawłowskim w jej mieszkaniu. Równie ciekawe są inne materiały archiwalne, m.in. przemówienie Władysława Gomułki, informacje o tak zwanych "bandyckich" wyczynach "Łupaszki" i Jasienicy, raporty SB i artykuły szkalujące pisarza. Kapitan SB Pawłowski po siedemdziesiątce wędruje wskazując miejsca swoich akcji, występuje też w swoim mieszkaniu pełnym patriotycznych gadżetów, portretów Józefa Piłsudskiego itp. Jest to wyznanie człowieka, który po latach, choć nie bez sentymentu wspomina okres pracy w SB z poczuciem wstydu i skruchy. Tłumaczy się, że wykonywał sumiennie powierzone mu zadania, ale nikomu nic złego nie zrobił. Podczas nagrania kapitan pokazuje notes z adresami miejsc spotkań, przeważnie w lokalach operacyjnych SB..

Sławomir Koehler - reżyser, scenarzysta, recenzent, dziennikarz, architekt, wykładowca. Reżyseria filmowa studia dzienne państwowe PWST i F , Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. II reżyser filmów fabularnych / współpraca reżyserska m.in. z reż.: K. Zanussim, J. Kondratiukiem, B. Lindą, L. Wosiewiczem, P. Łazarkiewiczem / Od roku 1990 dziennikarz TVP i telewizjami zagranicznymi. Zrealizował ok. 100t filmów dokumentalnych wielokrotnie nagradzanych i wyróżnianych na festiwalach krajowych i międzynarodowych, filmów emitowanych m.in. w niemieckiej Mitteldeutscher Rundfunks, RDF, francusko- niemieckim kanale „Arte”, BBC i innych. Ponadto jest autorem kilkuset reportaży filmowych, programów publicystycznych, notacji, recenzji filmowych i artykułów prasowych. Częściowa filmografia dostępna w www.fillmpolski.pl

17F116 Pociąg zatrzymał się w Auchwitz Dok. 36'30" reż. Sławomir Koehler prod. TVP SA Polska

Obraz przedstawia tragiczne wspomnienia byłych więźniów obozów zagłady w Auschwitz i Auschwitz Birkenau. Niektóre z nich jako dzieci były poddawane eksperymentom doktora Mengele . W filmie pokazane zostały konkretne miejsca tragicznych zdarzeń dotyczących ich i ich najbliższych, którzy przeważnie zginęli w komorach gazowych. Wśród bohaterów filmu jest kobieta, która nie chciała wrócić do swojej ocalałej z obozu matki Rosjanki do sowieckiej Rosji, bo poczuła się Polką i tu pozostała do dziś, mimo iż władze sowieckie proponowały jej mieszkanie, studia, stanowisko i status bohatera Związku Rdzieckiego, gdyby tam powróciła

Sławomir Koehler - reżyser, scenarzysta, recenzent, dziennikarz, architekt, wykładowca. Reżyseria filmowa studia dzienne państwowe PWST i F , Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. II reżyser filmów fabularnych / współpraca reżyserska m.in. z reż.: K. Zanussim, J. Kondratiukiem, B. Lindą, L. Wosiewiczem, P. Łazarkiewiczem / Od roku 1990 dziennikarz TVP i telewizjami zagranicznymi. Zrealizował ok. 100t filmów dokumentalnych wielokrotnie nagradzanych i wyróżnianych na festiwalach krajowych i międzynarodowych, filmów emitowanych m.in. w niemieckiej Mitteldeutscher Rundfunks, RDF, francusko- niemieckim kanale „Arte”, BBC i innych. Ponadto jest autorem kilkuset reportaży filmowych, programów publicystycznych, notacji, recenzji filmowych i artykułów prasowych. Częściowa filmografia dostępna w www.fillmpolski.pl

17F117 O Nowej to Hucie Ballada Dok. 26' reż. Sławomir Koehler prod. TVP SA Polska

Główka Lenina za 10 euro, wewnątrz mieszkania z epoki Edwarda Gierka, impreza z żurem (obowiązkowo z wkładką mięsną) w odrapanym bloku, szlagiery tamtych czasów - a wszystko to dla cudzoziemców. Kilku młodych przewodników obwozi po Nowej Hucie przybyszów z Zachodu, pragnących przeżyć atmosferę PRL - u. Idea zrodziła się przypadkiem. W czasie studiów ponad 30 – letni Michał Ostrowski dorabiał do skromnego studenckiego budżetu, oprowadzając turystów po mieście. Kiedyś "zamówiła" go para 30 - latków z Kalifornii. Podjechał zdezelowanym maluchem, zamierzał pokazać Wawel i Rynek, ale oni już to widzieli, pragnęli zobaczyć coś innego! Razem spędzili cały dzień, dali mu duży napiwek, więc wieczorem zrobił im darmowy objazd po Hucie, czym byli wręcz zachwyceni. Michałowi zaczął chodzić po głowie pomysł specjalnych wycieczek: podczas zwiedzania miasta przewodnicy zapraszają turystów w miejsca "nieturystyczne". Wieczorem przy piwie amerykańscy goście zachwycili się tym projektem, co więcej, dali pierwszy tysiąc dolarów na początek. Wystarczyło jedynie na zakup dwóch starych trabantów i pomalowanie ich w różne kolory. Michał od kilku lat przedstawia się jako "Crazy Mik", a jego grupa "Crazy Guides" bije rekordy popularności. Film przedstawia Michała Ostrowskiego i jego kolegów, którzy zbudowali "wehikuł czasu", przenoszący turystów w PRL - owską przeszłość Nowej Huty. Paradoksem jest fakt, że na wspomnieniach i nostalgii do socjalizmu młodzi ludzie budują kapitalizm. Przedmiotem obserwacji jest tu zarówno PRL - owski skansen Nowej Huty, odtwarzany przez Michała, jak i sami zwiedzający, zwiedzający skansen poruszając się czerwonym autobusem typu „ogórek”. Film przedstawia reakcje i refleksje obcokrajowców nad rzeczywistością, którą pokazują im przewodnicy z "Crazy Guides". Ponadto film przedstawia wydarzenia związane z historią Nowej Huty z uwypukleniem lat 80 – tych.

Sławomir Koehler - reżyser, scenarzysta, recenzent, dziennikarz, architekt, wykładowca. Reżyseria filmowa studia dzienne państwowe PWST i F , Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. II reżyser filmów fabularnych / współpraca reżyserska m.in. z reż.: K. Zanussim, J. Kondratiukiem, B. Lindą, L. Wosiewiczem, P. Łazarkiewiczem / Od roku 1990 dziennikarz TVP i telewizjami zagranicznymi. Zrealizował ok. 100t filmów dokumentalnych wielokrotnie nagradzanych i wyróżnianych na festiwalach krajowych i międzynarodowych, filmów emitowanych m.in. w niemieckiej Mitteldeutscher Rundfunks, RDF, francusko- niemieckim kanale „Arte”, BBC i innych. Ponadto jest autorem kilkuset reportaży filmowych, programów publicystycznych, notacji, recenzji filmowych i artykułów prasowych. Częściowa filmografia dostępna w www.fillmpolski.pl

17F118 Mała Moskwa kontra Mały Londyn Dok. 48' reż. Sławomir Koehler prod. TVP SA Polska (W Brytania)

Film o wyjątkowo brutalnej zbiorowej zbrodni komunistycznej na Lubelszczyźnie. Do dziś pozostają tu w konflikcie zwalczające się środowiska związane z katami i ofiarami. W 1944 r. ugrupowania AL i GL, ze wsi Rzeczycza Ziemiańska, zwanej „Małą Moskwą” dokonały mordu na żołnierzach NSZ z grupy wiosek zwanej „Małym Londynem”, jak też na przypadkowych osobach. Odrąbano ręce, rozrywano koźmi. Księdza przywiązano do drzewa i żywcem spalono. Ciała zamordowanych zakopano w wąwozie „Puziowe Doły”, a później przewieziono w nieznane miejsce. Pokazane są próby odnalezienia szczątków ofiar według planu przesłanego przez anonim. Od dziesiątek lat obowiązuje tu zмова milczenia na temat miejsca

pochówku zmasakrowanych ciał ludzi, którzy oddali życie za niepodległość ojczyzny. Tymczasem rozkazodawcy i zbrodniarze otrzymali ordery, a też doczekali się pogrzebów z honorami wojskowymi. Do dziś w „Małej „Moskwie” istnieje okazały pomnik, na którego tablicy wyjątkowo wyrafinowani zbrodniarze przedstawieni są jako bohaterowie walki o wolną Polskę. O wydarzeniach opowiadają świadkowie, rodziny ofiar i zbrodniarze.

Sławomir Koehler - reżyser, scenarzysta, recenzent, dziennikarz, architekt, wykładowca. Reżyseria filmowa studia dzienne państwowe PWST i F , Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. II reżyser filmów fabularnych / współpraca reżyserska m.in. z reż.: K. Zanussim, J. Kondratiukiem, B. Lindą, L. Wosiewiczem, P. Łazarkiewiczem / Od roku 1990 dziennikarz TVP i telewizjami zagranicznymi. Zrealizował ok. 100t filmów dokumentalnych wielokrotnie nagradzanych i wyróżnianych na festiwalach krajowych i międzynarodowych, filmów emitowanych m.in. w niemieckiej Mitteldeutscher Rundfunks, RDF, francusko- niemieckim kanale „Arte”, BBC i innych. Ponadto jest autorem kilkuset reportaży filmowych, programów publicystycznych, notacji, recenzji filmowych i artykułów **prasowych**. Częściowa filmografia dostępna w www.fillmpolski.pl

17F119 Jak to z tym marcem było.. Dok. 40’ reż. Sławomir Koehler prod. Dorota Stawrowska TVP SA Polska

Inaczej jak dotąd o marcu 68, bez obowiązującej przez lata sztampy przedstawianej głównie przez środowiska z kręgu „Gazety Wyborczej” celebrujące wciąż „jedynie słuszną” grupę marcowych kombatantów, w większości synów partyjnych kacyków, którzy postanowili walczyć jedynie o socjalizm z ludzka twarzą i bez wypaczeń. Film o partyjnej rozgrywce, w której oni uczestniczyli, która w nie przewidziany...lub przewidziany sposób przekształciła się w ogólnopolski protest. W filmie tematy tabu : ...kto skorzystał a kto stracił w wyniku historycznych wydarzeń...? Właściwie kto wyjechał z jednostronnym paszportem, a kto nie...? Ilu? Kim dzisiaj są marcowi emigranci? Istnieje wiele pytań i nie wyjaśnionych spraw. Film pokazuje kulisy wydarzeń marcowych z perspektywy mniej znanych uczestników powszechnego zrywu społecznego, którzy podjęli się ogólnokrajowego buntu po aresztowaniu i uwięzieniu tak zwanych komandosów”. Okazało się, że wydarzenia marcowe nie tylko uczestniczyły środowiska studenckie, jak to przedstawiano w medialnym stereotypie powielanym przez lata. Film podejmuje też delikatny temat antysemityzmu i partyjnej gry Gomułki sprowokowanego naciskami Mocзара.

Sławomir Koehler - reżyser, scenarzysta, recenzent, dziennikarz, architekt, wykładowca. Reżyseria filmowa studia dzienne państwowe PWST i F , Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. II reżyser filmów fabularnych / współpraca reżyserska m.in. z reż.: K. Zanussim, J. Kondratiukiem, B. Lindą, L. Wosiewiczem, P. Łazarkiewiczem / Od roku 1990 dziennikarz TVP i telewizjami zagranicznymi. Zrealizował ok. 100t filmów dokumentalnych wielokrotnie nagradzanych i wyróżnianych na festiwalach krajowych i międzynarodowych, filmów emitowanych m.in. w niemieckiej Mitteldeutscher Rundfunks, RDF, francusko- niemieckim kanale „Arte”, BBC i innych. Ponadto jest autorem kilkuset reportaży filmowych, programów publicystycznych, notacji, recenzji filmowych i artykułów prasowych. Częściowa filmografia dostępna w www.fillmpolski.pl

Występują między innymi uczestnicy wydarzeń : Irena Lasota, Antoni Macierewicz, Jadwiga Staniszkis, Andrzej Korwin Mikke, Jerzy Diatłowski i komentujący Bronisław Wildstein.

17F120 Polsko szedłem do Ciebie 200 lat Dok. 48’ reż. Ewa Urbańska - Lewandowska prod. Modcraft TVP SA Polska/Rosja

Artysta malarz Stefan Centomirski -"Sybirak", zesłany na katorgę jako dziecko, stworzył pomnik z obrazów Polakom na Wschodzie. Jako pierwszy z rodziny po 200 latach wrócił do Polski w latach 90. Narracja zawarta w jego dziełach pokazuje czym jest polskość.

Ewa Urbańska - Lewandowska autorka kilkudziesięciu cykli popularnonaukowych, kulturalnych, interdyscyplinarnych, reportaży społecznych i projektów dla dzieci, związana zawodowo z TVP

17F121 When Freedom Rings, Kiedy Dzwoni Dzwon Wolności Dok. 3:47 ' autor wykonawca Janusz Supernak , Stanisław Plewniak prod. Janusz Supernak, Stanisław Plewniak USA

Utwór przypomina o cenie wolności. O tym, że wolność jest wartością bezcenna i niezbywalna. Dźwięk dzwonu wolności zagłuszy syreny alarmowe i będzie wspierał walczących o odzyskanie wolności, której smak już znamy. Utwór kontrastuje działania najeźdźców, czasem nieświadomych zła, które czynią - z zachowaniami obrońców: prawdziwych bohaterów, którzy dla wolności ryzykują życiem.

Janusz Supernak jest profesorem na Uniwersytecie Stanowym w San Diego, USA. Jest organista i kantorem w Polskiej Misji Katolickiej w San Diego. Jest autorem tekstów, muzyki i wykonawca ponad czterdziestu swoich pieśni i piosenek. Nagrał trzy autorskie albumy . Otrzymał szereg nagród na poprzednich edycjach Festiwalu : Niepokalanów , „Polskie Ojczyzny”, „Losy Polaków” za poszczególne utwory i nagrodę specjalną za wsparcie organizacyjne Festiwalu w USA.

17F122 Może jutro... Radio 22'47". Reż. Joanna Sikora prod. Polskie Radio Białystok

Jest tylko "przed" i "po" więzieniu. Maria Tyszkowska już inaczej nie potrafi mówić o swoim życiu. W białoruskim areszcie prezes witebskiego oddziału Związku Polaków spędziła dwa miesiące. Tamtejsza prokuratura oskarżyła ją o propagowanie nienawiści na tle narodowym i nazizmu, za co na Białorusi grozi nawet 12 lat pozbawienia wolności.

Joanna Sikora Absolwentka Wydziału Prawa na Uniwersytecie w Białymstoku i Laboratorium Reportażu na Uniwersytecie Warszawskim. W Polskim Radiu Białystok pracuje od 2008 roku. Obecnie jako dziennikarz w Studiu Reportażu i Dokumentu, także jako współpracownik Redakcji Kultury, Redakcji Aktualności i Redakcji Programów dla Mniejszości Narodowych w Polskim Radiu Białystok. Wielokrotnie nagradzana za swoje reportaże.

17F123 Tola Radio 29'56" reż. Joanna Sikora prod. Polskie Radio Białystok

W czasie wojny doświadczała zarówno lęku jak i odwagi, lojalności i zdrady, przyjaźni i miłości. To wszystko przeplata się w opowieści o życiu Franciszki Ramotowskiej. Dołączyła wtedy do oddziału "Bruzdy" majora Jana Tabortowskiego. Za walkę u boku "Bruzdy" przyszło jej zapłacić okrutną cenę. Do końca swoich dni miała problemy ze zdrowiem, nie opuścił jej też strach.

Joanna Sikora Absolwentka Wydziału Prawa na Uniwersytecie w Białymstoku i Laboratorium Reportażu na Uniwersytecie Warszawskim. W Polskim Radiu Białystok pracuje od 2008 roku. Obecnie jako dziennikarz w Studiu Reportażu i Dokumentu, także jako współpracownik Redakcji Kultury, Redakcji Aktualności i Redakcji Programów dla Mniejszości Narodowych w Polskim Radiu Białystok. Wielokrotnie nagradzana za swoje reportaże.